

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

SLOVENEK

Cene inseratov:
Enostolpna početna vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1-50,
veliki oglasi nad 45 mm viš-
tine po Din. 2.—, poslana itd.
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izba je vsak dan izvzemši
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poštmina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nerankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 325.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011. sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797.

Naša diplomacija.

Najvažnejši organ meddržavnega življenja je diplomacija. Diplomacija je ona vez, ki države spaja, lahko pa je tudi škodljiv bacil, ki državo in narode razdvaja. Kakor v privatnem življenju ni nikomur vseeno, kaj počne in dela njegov sosed, tako tudi v meddržavnem življenju nobeni državi ne more biti vseeno, kaj se dogaja po širokem svetu. In kakor o usodi privatnih ljudi in privatnih gospodarstev pogosto odločujejo prenašalci dobrih ali slabih vesti in spretni ali nespretni poročevalci, tako odločujejo tudi o mednarodni usodi držav navadno oni ljudje, katerim je narod poveril težko nalogo, da zastopajo njegove interese na zunanji in kočljivi nalogi, da poročajo domov o stanju v tujih državah.

Za izvedbo takih težkih in kočljivih nalog pa je treba tudi sposobnih in resnih ljudi, z visoko, temeljito in vsestransko izobrazbo, ki morajo biti absolutno zanesljivi. Danes je konec fevdalne dobe, ko so v mednarodnih odnosih odločale le ženitve in lepi pokloni. Danes je stopil na mesto privilegijev po rojstvu privilegij talenta in duševne sposobnosti.

Ali je tako v naši državi? Zadnji dogodki nam dokazujejo, da se naša diplomacija ne odlikuje ne po tem, ne po onem privilegiju.

Čudna usoda je hotela, da je skoro istočasno, ko je naše ministristvo vnanjih zadev sestavljalo ono tolažilno poročilo o izboljššanju razmerja med nami in Bolgarijo, v Bolgariji izbruhnil prevrat. Mi imamo v Sofiji svojega zastopnika. Kaj je ta gospod ves čas počel? Prevrat se res organizirajo tajno, ampak brez vsakih znakov vendar ne. Take znake pa more diplomat videti, ako je mož na svojem mestu in o njih poročati. Sedaj nastane vprašanje: Kdo je kriv naše evropske blamaže, ali zaspasnost in nesposobnost g. Rakiča v Sofiji ali malomarnost uradnikov v vnanjem uradu, ki so morebiti njegova poročila omalovaževali? To stvar bi bilo treba temeljito pojasniti, kajti po takih sijajnih uspehih je vsaj eden nemogoč, ali g. Rakič ali pa njegov odgovorni šef.

Zalostno je tudi poglavje o demarši. Vlada je dala razširiti vesti, da je z nami solidarna i Mala i Velika antanta, hoteč s to solidarnostjo opravičiti svoj veleresen korak. A kaj se je pokazalo tekom razvoja dogodkov? Romunija, ki je član Male antante in s katero ima naša država sklenjeno še posebno tajno pogodbo glede Bolgarije, je v odločilnem trenutku odpovedala, z zelo verjetnih ozirov dvorskega sorodstva med rumunskimi Hohenzollerji in bolgarskimi Koburgi v interesu okrepitev monarhistične misli na Balkanu. Grčija se je držala tako — tako, da človek ne more reči ne to, ne ono. Anglija in Italija pa sta stopile odločno na stran Bolgarov!

Diplomatska navada je, da diplomatje onih držav, ki nameravajo kaj ukreniti, pa so same preslabe, da bi mogle kaj ukreniti brez privoljenja veselih, najprej potom svojih diplomatskih predstavnikov »sondirajo« trend, torej najprej vprašajo na lep način tam, kjer se boje odpora, kakšen vtis bi ta ali oni korak napravil pri njihovih vladah. Ali se je to pri nas zgodilo? Ali sta dobila poslanika države SHS v Rimu in Londonu kakšen tozadeven nalog od svoje vlade ali ne? Vse kaže, da ne; kajti sicer bi bili ukrepi belgrajske vlade v demarši naravnost nerazumljivi. Na primerno vprašanje v Londonu bi bil gotovo naš londonski zastopnik dobil tudi točen odgovor in neverjetno ponižanje pred angleškim zastopnikom v Belgradu bi bilo ostalo našemu vnanjemu uradu prihranjeno.

To so take napake naše diplomacije, da jih je v interesu države treba čimprej korenito izlečiti. Ako hoče naša država v svetu kaj veljati, se mora oprijeti v Evropi običajnih diplomatskih navad ali pa mora likvidirati zadnji ostanek svojega moralnega ugleda.

Zlo, ki davi in mori našo diplomacijo, ima svoj izvor tam, kjer ga ima vse zlo v naši državi: v partizanski zaslepljenosti. Kolikokrat se je poudarjala potreba po vz-

postavi vnanjopolitičnega parlamentarnega odbora, bivši srbski diplomatje sami so se oglašali v brošurah in v časopisju za temeljito reorganizacijo naše diplomatske službe in zahtevali izvedbo dobre časnikarske poročevalske službe v inostranstvu itd., a

storilo se je v tem oziru doslej takorekoč nič. Belgrajska diplomacija živi še danes v dobi, ko ji je stala ob strani velika Rusija in je v Belgradu vedril in oblačil na vnanjopolitičnem nebu veliki baron Hartwig. Odtod rezultati, kakor jih doživljamo danes.

Po bolgarskem prevratu.

POPOLNA DESORIENTACIJA NAŠE DIPLOMACIJE GLEDE BOLGARIJE.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) Glede stanja v Bolgariji vlada v Belgradu popolna neorientiranost. Zlasti kar se tiče Stambolijskega, so vse vesti protislovne. Po zadnjih informacijah ministristva zunanjih zadev je Stambolijski ubit, po zadnjih informacijah vojnega ministristva pa je živ.

Politični krogi razpravljajo o vzrokih opustitve nameravane demarše. Trdijo, da demarša sploh ni bila potrebna, ker so že velesile napravile vse potrebne korake. V sled teh korakov je bolgarska vlada odpuščala vse vojake, katerih število bi presegalo po mirovnih pogodbah dovoljeni kontingent 30.000 mož. Sicer pa tudi naša vlada budno pazi na dogodke v Bolgariji.

Pripoveduje se pa nadalje tudi, da je demarša izostala na pritisk Romunije. Sicer imamo z njo tajno pogodbo z ozirom na Bolgarijo, toda Romunija sedaj ni hotela sodelovati vsled dvorske romunske politike, ker je romunska vladarska hiša v sorodstvu s Koburžani. Učvrščenje Koburžanov pomeni učvrščenje vseh vladarskih hiš na Balkanu.

Kar se ostalih držav tiče, se izve, da na Madžarskem ni bilo mobilizacije. Potrjuje se pa vse vesti o vlogi, ki jo je igrala Italija, ki je celo podjetje finansirala. Istočasno je Italija pripravljala nek pokret v Albaniji, ki pa ni uspel.

Kar se pa tiče držanja Turčije, je vsled slabih in težavnih zvez s Turčijo jako težko ugotoviti, kako bi se bila Turčija držala. Z eno besedo se more reči, da mi z Bolgarijo nimamo nobenega konflikta.

DR. NINČIČ ZA TAJNO SEJO SKUPŠČINE.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta je poročal minister dr. Ninčič o položaju v Bolgariji. Dalje je zahteval dr. Ninčič, da se vrši v ponedeljek tajna seja parlamenta, ker hoče dati skupščini nekaj pojasnil, ki niso za javnost.

POROČILA BOLGARSKE VLADE.

Sofija, 16. junija. (Izv.) Z ozirom na vest belgrajske »Avala«, da je mala antan-

ta v Sofiji napravila demaršo, češ, da se je kršila nejliska pogodba, izjavlja bolgarska vlada, da ji o kakšni taki demarši ni ničesar znanega. Taka demarša bi tudi bila brez podlage, ker se imenovana pogodba ni kršila.

Sofija, 16. junija. (Izv.) Vlada dementira vesti, da sta bivši car in Radoslavov kaj udeležena na bolgarski revoluciji. Istotako je neresnična vest, da bi bila nova vlada imenovala Radoslavova za poslanika v Berlinu.

ANGLIJA IN BOLGARIJA.

London, 16. junija. (Izv.) »Reuter« poroča: Bolgarska vlada je sklenila odposlati v London posebno misijo, ki bo angleški vladi obrazložila program nove bolgarske vlade in njene notranje- ter vnanjopolitične smernice.

ANGLEŠKO ČASOPISJE O PREV RATU V BOLGARIJI.

»Times« podčrtavajo kot najbolj značilno potezo na prevratu veliko tajnost, s katero ga je malo število ljudi pripravilo, in pa naglico, s katero je bil izpeljan. O voditeljih prevrata pišejo »Times« jako ugodno in odločno zanikajo kako kršenje mirne mirovne pogodbe. O mobilizaciji ni govora. Oglasilo se je pač lepo število dobrovoljcev, ki jih je pa vlada prejela le zato, da jih ne bi ogorčila, toda še istega dne zvečer jih je zopet odpuščala. O politiki Stambolijskega napram Macedoncem pravijo, da je bila pametna, je pa razburila nacionalistične elemente. Prevrat sam pa ni delo Macedoncev (ampak Angležev, op. ur.).

Frankofilni »Daily Telegraph« pravi, da dogodki v Bolgariji ne pomenijo nič dobrega za mir. Stambolijski ni hotel nič slišati o zvezi s Turčijo, dočim je zveza med »makedonstvujuščin« in kemalisti dokazana. Novi oblastniki v Bolgariji niso le pristaši stare Bolgarije, ampak tudi pristaši stare Nemčije.

Glasilo angleške delavske stranke »Daily Herald« trdi, da se je Stambolijski Angležem zameril zato, ker je stal preveč na strani Francije. Prevrat v Bolgariji je posledica angleško-francoske borbe.

Važna debata v francoski zbornici.

ZA VLADO 375 GLASOV, PROTI 207.

Pariz, 16. junija. (Izv.) Danes se je v zbornici vršila debata o notranji in zunanji politiki vlade, ki je bila uprizorjena od radikalno-svobodomiselnega in socialističnega bloka, ki je prešel proti Poincaréju na celi črti v ofenzivo.

Opozarjajoč na tozadevno interpelacijo je ministrski predsednik Poincaré v daljšem govoru izjavil, da bo vlada štivila republikansko svobodo, spoštovanje pred zakoni in red ter se bo z vsemi sredstvi borila proti monarhističnim restavracijskim poizkusom. Branil se je proti očitkom, da vlada podpira klerikalizem, in objasnili, da je bil državnemu svetu predložen načrt ureditve odnosov med cerkvijo in državo, kakor je bil izdelan v Vatikanu; ta načrt pa je združljiv s postavo o ločitvi cerkve in države. Poincaré je hvalil delo

zbornice, ki je vzpostavila francoske finance. Vlada bo zasledovala ideal bratstva med narodi, mora pa upoštevati zlo voljo Nemčije, ki to delo ovira. Poroča, da je Nemčiji naznanil, da bo mednarodna kontrolna komisija nadaljevala svoje delo in pazila zlasti na to, da Nemčija ne pomnoži svojega zračnega brodogaja. Nemška vlada hujska prebivalstvo k sabotaži, vsled česar morajo francoske oblasti svoj pritisk povečati. Delo pravice se mora dovršiti, ker je ogroženo duhovno življenje, narodno gospodarstvo in nacija sama.

Večina je ministrskemu predsedniku burno ploskala. Opozicija je predlagala debato o tej izjavi. Predlog je bil odklonjen s 380 glasovi proti 200. Nato je zbornica izrekla vladi zaupnico s 375 glasovi proti 307.

PROTESTNA NOTA NEMČIJE DRŽAVAM.

Berlin, 16. junija. (Izv.) Nemška vlada je poslala noto vladam v Londonu, Madridu, Rimu, Varšavi, Moskvi, Haagu, Bernu, Kodanju, Kristjaniji, Stockholmu, Rigi in Varšavi, v kateri opozarja na nasilstvene načine francosko-belgijskih zasedbenih čet v Porubruju. Kljub pripravljenosti Nemčije, da se pogaja, nadaljujejo francoske oblasti teror in ga še povečujejo. S tem se prebivalstvo le še izzivlja k odporu in

sili k obupnim dejanjem, ki morejo imeti nedogledne posledice. Nota protestira proti takemu postopanju Francije, ki tudi ne odgovarja na opetovane predloge Nemčije, da se predložijo vsi slučajji mednarodnemu razsodišču.

RUSKO-DANSKA POGODBA.

Kodanj, 16. junija. (Izv.) Danes sta ruska in danska vlada izmenjali ratificijski listini trgovinske pogodbe.

Škandal.

Zagrebski vseučiliški profesor Šišić, kateri je še iz mažaronskih časov znan po svoji izredni politični elasticiteti, je šel v Belgrad srbski publiki kot strokovnjak predavati o »suženjski mentaliteti« Hrvatov. Kako je pri tem mrevaril zgodovino, tega ne bomo nadrobno razlagali. Žalibog da so se na svetu vedno našli znanstveniki, ki so bili pripravljeni dokazovati vse, kar je vsakokratni politični položaj zahteval. Za nas je važno, da je bil ta zgodovinar Šišić, ko se je vrnil v Zagreb, od vseučiliščenikov obmetan z gnilimi jajci in da so ga sklenili njegovi kolegi bojkotirati. Dobil pa je zasluženo lekcijo tudi v celokupnem hrvatskem časopisju izvzemši seveda demokratske reptile.

Tudi na Slovenskem imamo takega vseučiliškega profesorja. Ta strokovnjak v zgodovini je že davno pred Šišićem objavil neka svoja razmišljanja, kjer na podlagi par bizantinskih virov dokazuje, da smo Slovenci specifično suženjski narod najnižje kakovosti. Slovenci, pravi, niso nikoli sami v boj hodili, ampak so jih gnali vanj z biči Mongoli, žene Slovenov so rodile Mongolom otroke, njih možje pa so strahopetni »kakor žabe«, ki skočijo ob vsaki opasnosti precej v vodo, sploh sta Sloven in suženj istovetna pojma.

Podrobna znanstvena kritika teh nazorov ni naša stvar; beležimo le kot značilno dejstvo, da je imel izmed naših zgodovinarjev samo dr. Mal pogum razkriti pulhost teh »dokazov« za slovensko suženjsko psihologijo. Od naše strani bi si mi dovolili opomniti samo, da ni težko dokazati Slovenom najbolj nizke in zaničevanja vredne lastnosti, če gdo gre in izvele iz cele šume virov dva ali tri, ki govorita za njegovo domnevo, in še ta obrača, tolmači in grške besede ter stavke tako obdela in predela, da govorijo zanj. Drugič treba vedeti, da gre tu za bizantinske zgodovinarje, ki so bili notorično zelo lažnjivi, so Slovence smrtno črtili in se naslanjali na vojna poročila še bolj lažnivih bizantinskih generalov. Na ta način bi se pač vsakomur, ne samo specialistu, posrečilo zgraditi suženjsko teorijo o Slovencih. Za tako delo ni treba nobene akademične diplome.

Če bi bila ta teorija resnična, bi Slovencev danes sploh nič več ne bilo. Kako bi se bilo neki moglo toliko vekov ohraniti in razviti celó lastno kulturo plemi, ki je bilo pravzaprav samo sužnja živali Mongolov, kojega možje so za Mongole robotali in pod njihovimi biči morali tvoriti prsobran proti Grkom, žene pa so bile tujim gospodarjem v vsem na voljo ter plodile mongolske otroke? Tako plemi bi se moralo v par rodovih izroditi, ter se ali popolnoma pomongoliti ali pa tako telesno-duševno propasti, ali kakor pravi naš slovenski zgodovinar sam, »izbastardirati«, kakor n. pr. Indijanci pod vplivom istih metod v Ameriki. In taka teorija se imenuje »objektivna znanost«!

Stvar postane takoj razumljiva, če proniknemo v tendenco, ki ji je dal ta slovenski vseučiliški profesor sam izraza v svojih izjavanjih ter v svoji repliki na dr. Mala, seveda pod videzom, da se zavzema za resnico, ki edina more »vesti narod iz nezakrivljene bede navzgor.« To je seveda goli dim, kajti še noben narod s takimi defekti, kakor jih ta zgodovinar pripisuje Slovincem, se ni dvignil nazgor, ampak držal nevzdržema navzdol, tako da danes o takih izrodkih človeškega rodu sploh ni več sledu v zgodovini. Stvar je veliko bolj preprosta. Tendence teh izjavanj namreč ni nobena druga nego ona, ki jo je imel gospod Šišić, ko je hitel v Belgrad srbski publiki dokazovati, da Hrvati niso nikoli bili državni narod, ampak nekaka od narave za to rojena »mancipia«.

Kajti, pomislimo: naš vseučiliški profesor ne dokazuje, da so Srbi suženjsko plemi, ali pa Bolgari, ali Čehi, ali Rusi, ali Poljaki, ne; sužnji so specifično le ti isti Slovenci, ki se danes imenujejo Slovenci. Koliko tiči v tem žongliranju z raznimi plemenskimi označbami, kako je to vse v mistično meglo zavito, kako se enačijo med seboj najraznejša imena in pojmi, o tem

mi treba posebič govoriti. Glavno je tendenca. Sicer prideva ta profesor na podlagi arhaistične enačbe Slavus = Sclavus suženjsko mentaliteto večalimenj Slovenom sploh, s čemer dokazuje popolno nepoznanje slovenske mentalitete in vse tozadnevne literature, specifično suženjsko naravo pa spretno izkonstruirala za današnje Slovence, iz čegar je tendenčnost njegovih zgodovinskih prokrustovskih metod jasno razvidna.

Toda naša slovenska javnost je s častno izjemo to mirno porila. To za nas ni častno. Treba je, da se dvigne odločen moralni protest proti takemu mrevarjenju zgodovine pod imenom znanstvenosti. Pričakovati je, da se to zgodi in da se ogradijo proti takemu postopanju z znanostjo res objektivni naši znanstveniki, ki čutijo svojo veliko moralno dolžnost napram narodu in človeštvu ter napram resnični znanosti.

Narodna skupščina.

Uradniški zakon.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora je izjavil predsednik Djuričić, da je sekcija svoje delo končala in da bo odbor takoj vzel v razpravo uradniški zakon. Poslanec Sušnik je predlagal, da se preko generalne debate takoj preide na specialno debato.

POMOČ POSKODOVANEC PO TOČI.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) Danes se je konstituiral novoizvoljeni odbor za proučevanje zakona o pomoči poskodovalcem po toči. V odbor je bil izvoljen od Jugoslovanskega kluba poslanec Gostinčar (namestnik Kranjc). Predsednik je dr. Peleš.

ČASTNISKE PLAČE.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) Vojni odbor je danes razpravljal o častniških plačah. Demokrat dr. Lukinić je zahteval za admiralje in vojvode letno plačo 120.000 dinarjev namesto predvidenih 95.000! Vojni minister tega predloga ni sprejel. V razpravi je posl. Škulj zahteval, naj se izenačijo častniške in uradniške plače.

PARLAMENTARNI PROGRAM RADIKALOV.

Belgrad, 16. junija. (Izv.) V radikalnih krogih računajo, da bo mogoče rešiti zakon o naknadnih kreditih, uradniški zakon, vojaški zakon, dvanajstine in zakon o izenačenju davkov približno do 20. julija, če opozicija ne bo delala prevelikih ovir. Nato bi se skupščina odgodila do 20. oktobra.

Reparacijsko vprašanje.

ANGLIJA IN FRANCIJA.

London, 16. junija. (Izv.) Danes je francoski poslanik Saint Aulaire konferiral z lord Curzonom. Govori se, da je Anglija pripravljena se s Francijo glede reparacijskega vprašanja sporazumeti.

AMERIKA PASIVNA.

Washington, 16. junija. (Izv.) Vlada izjavlja, da ni res, da bi bila sprejela ponudbo, naj bo razsodnik v sporu zaradi Porurja. Ameriška vlada bo v tem vprašanju slejkoprej popolnoma pasivna.

SABOTAŽNI AKTI IN REPRESALJE V PORURJU.

Düsseldorf, 16. junija. (Izv.) Na progii Gutenhorn-Bredenheim so neznanci položili bombo, ki je ob prihodu internacionalnega vlaka eksplodirala in 8 oseb ranila.

Offen, 16. junija. (Izv.) Neznanci so razstrelili del železniške proge pri Wenschlägu.

Werden, 15. junija. (Izv.) Francosko vojni sodišče je ravnatelja Kellermanna in

Falke ter prokurista Friedmanna zaradi nedobavljanja premoega obsodilo in sicer prva dva na 5 let ječe in Kellermanna na 178 milijard mark, Falkeja pa na 6 milijonov frankov, Friedmanna pa na 8 milijonov frankov denarne globe.

STANJE POLJSKIH DRŽAVNIH FINANC.

Varšava, 16. junija. (Izv.) Na današnji seji sejma je finančni minister Grabski izjavil, da se je v prvih 5 mesecih leta 1923. poljska marka precej stabilizirala in da je poljski eksport dosegel doslej nedoseženo višino. Zdaj pa eksport pojema, ker se ne izvažajo več v Nemčijo toliko šleskega premoega, kar dokazuje tesno zvezo med gospodarskim življenjem Nemčije in Poljske, vendar pa ni dvoma, da se to popravi in da je zopetno padanje poljske marke le prehodnega značaja ter da se bo dvignila, kakor hitro se izvrši sanacijski načrt vlade.

Sklepi na interfakultetskem sestanku medicinskih fakultet v Zagrebu.

»Nova Evropa« prinaša o interfakultetskem sestanku jugoslovanskih medicinskih fakultet, ki se je pod predsedstvom dekana prof. Dr. Šerkota v ljubljanske fakultete vršil v Zagrebu dne 20. in 21. maja, daljše poročilo. Resolucija, ki so jo sprejeli na sestanku, se glasi: 1. Interfakultetski sestanki medicinskih fakultet se vrše posej redno vsako leto menjaje v Belgradu, Ljubljani in Zagrebu. Ti sestanki služijo medsebojnemu spoznavanju in zblizevanju članov teh fakultet in zagotovitvi skupnega in složnega dela za doseganje vseh idealnih in materialnih potreb fakultet. Sklepi interfakultetskih sestankov so izraz skupnih pogledov vseh udeležencev. Vsak setanek določi čas, kraj in dan. red bodočega sestanka. 2. V prvi vrsti se opozarja državna vlada na nevdržljivost sedanjega težkega in nedovršenega stanja, v katerem se nahajajo naše medicinske fakultete ter se bo v pogledu višine zahtevanih proračunskih postavk za medicinske fakultete postopalo skupno, vzajemno in složno. 3. Ker obstoja v kraljevini SHS potreba treh popolnih medicinskih fakultet, se mora potom zakona zagotoviti popolnost tudi medicinske fakultete v Ljubljani. Da se dijakom ljubljanske medicinske fakultete omogoči, da polagajo I. rogoroz v Ljubljani, je neobhodno potrebno, da se v Ljubljani čim prej otvori V. semester medicinskih študij. Otvarjanje nadaljnjih kliničnih semestrov na medicinski fakulteti v Ljubljani pa naj se z ozirom na težke finančne razmere v državi in z ozirom na nepopolnost medicinskih fakultet v Belgradu in Zagrebu odloži na kasnejši čas. 4. Soglasno je mišljenje, da se morajo predstavitelji posameznih strok zaradi enotne nomenklature in terminologije ter za izdajanje učbenikov od slučaja do slučaja sporazumovati med seboj in delati složno. 5. Soglasno je mnenje, da je potreben naučni medicinski časopis. Za pripravljala dela v to svrhu se izvoli odbor iz vseh treh medicinskih fakultet. 6. Nedovršeno delovno gradivo tega sestanka pride na dnevni red bodočega sestanka. 7. Bodoči sestanki se vrši v Belgradu najkasneje v roku enega leta. Skrb za pripravo tega sestanka prevzamejo člani medicinske fakultete v Belgradu.

Kupujte srečke za tombolo Gosposvetskega Zvona!

čilna zmožnost (kapaciteta) Nemčije; kako je Nemčija doslej izpolnjevala svoje reparacijske obveznosti; prošnje Nemčije za moratorij in angleško-francoska pogajanja; zasedba Porurja; pravna razlika med zasedbo Porenja in Porurja; je zasedba Porurja mednarodno upravičena? — Mislimo, da bo ta članek pri nas pomenil mejnik v presojevanju velikega problema, kateremu je on posvečen, in da bomo odlej dalje čisto drugače gledali na stališče Nemcev in Francozov tudi glede Porurja! — V drugem članku razpravlja na 17 straneh prof. dr. Maraković iz Zagreba o »Ekspresionizmu u Hrvatskoj«. V zelo prijetni klasični hrvaščini nas avtor, ki je sam odlični hrvaški pisatelj, seznanja z ekspresionističnim literarnim pokretom pri Hrvatih: liriko, novelistiko, dramatiko. Sijajna je karakterizacija tega pokreta in njegovih del, osobito v osebi najgenialnejšega njih zastopnika Miroslava Krleža. S to študijo se mora vsak izobraženec seznaniti; saj so prišli tudi k nam odmevi ekspresionizma vprav iz Zagreba. Studija nudi tem več užitka, ker jo podaja temeljit poznavatelj vse moderne lepe književnosti pri Hrvatih. — Nadaljnja dva članka se bavita s problemom, ki ga je v predzadnji (4.) številki »Časa« skušal razčistiti dr. Jos. Mal.

Podtriglavski:

Pismo iz Sarajeva.

Tako bore malo nas ni tu dofi, da ne bi utegnili našo matico zanimati, kako je z nami. Pa ne samo zato takile raporti. Bosna sama zasluži stokrat, pa če bi tudi samo en naš človek tu živel, da bi vam pošiljal pisma, ki vas je na ozko ograjenem prostoru preveč, dobrega kruha lačnih in ekspanzivnih, da se pozanimajte za to grudo zemlje. Ne veste, kako je ta zemlja podobna naši. Kakšna bogastva krije v sebi, da je naša zemlja v primeri z njo kar rečna. Saj z vašimi gorami silite že v nebo, vaša polja in ravnine ste že dovolj na gosto posejali s hišami in hlevi, cerkvic in zovnov za taki majhen okvir ste tudi kar dosti dogradili, pa bi se spodobilo, da svojih ljudi ne držite samo doma. Mi Bošnjaki vas pravzaprav že nekaj malega poznamo. Če nam samo svojo pesem seboj prinesete, pa nam ne boste tuji. Da bomo pa prijatelji, pa seveda ne smete najslabše svoje sem pošiljati. Samo če beremo Gospodina Franja vašega Podlimbarskega, pa vemo, da nam je redko kdo napisal toliko iskrenosti in sočutja. Sicer danes ne potrebujemo več takih gospodinov Franjov, ker pač Avstrije ni več, ali potrebovali bi učiteljev, delavcev, organizatorjev za današnje razmere, ali ljudi srca in duše, kot jo je imel gospodin Franjo tista pretekla avstrijska leta.

Naša Bosna čaka še na vsrujenje. Kapital bi jo spremenil v Westfalsko. Dokler ga pa ni, mora pač podjetnost, pridnost in znanje Bošnjaka ustvarjati po metodi: Iz malega veliko. Bosna tone v nepismenosti. Nepismenost, to je morje, ocean predsodkov, ki branijo, da bi tukajšen človek ekonomično izrabljal svoje sile, čas in blago. Preden bo Bosna na konju, bo treba vso to nepismenost iztrebiti, pravo pismenost zanesti v zadnji han, oziroma z eno besedo, dati tej lepi in bogati zemlji moderne pismenega kmeta in delavca. Zato Bosna ne potrebuje kapitala, ki jo neusmiljeno eksploatira, ampak kapitala, ki jo oplojuje in ji vstvarja najboljši kapital — do brega Bošnjaka. Kdo se ne spominja teh krepkih, zdravih fantov, ki so s fesi marširali po frontah za časa svetovne vojne? Še neobdelan agrarski tip, a z osnovno potezo ljudi, ki bodo enkrat prišli in ustvarjali sami svojo zgodovino.

Danes je tu doli še Žid, Nemeč in Italijan, ki imajo vajeti poslovnega življenja v rokah. Domača iniciativa je slabotna, brez načrta in preračunana na hitro rentacijo. Gospodarska osamosvojitve po programu še dolgo ne bo proizvajana kakor treba. Sicer se tujega kapitala ne more Bosna za doglede vreme otresti, ker domačega ni. Toda zlo se mora zmatrati kot zlo, pa če je tudi potrebno zlo.

Mladina je večidel neorganizirana. Kar je organizacije, ta je športska. Učinkovitejših idej od športske pa skoro ni. Politično se mladina ne more opredeliti, športsko geslo je preenostransko in tako raste tukajšnja mladina brez svetovnih smernic. Seveda zopet neekonomično, kar se časa in zadnjih ciljev vzgoje tiče.

Kar je Slovencev v Sarajevu, in teh bo okoli 300, jih je večidel včlanjenih v Slovenskem klubu. Ideja takih klubov v zadnjem času tudi drugje dobiva razmaha. Sicer bi mogel kdo trditi, da so taki klubi ovira za brzo asimilacijo, ki se stvarno vrši. Toda če že mora, da se vrši tako pretapljanje, mora da se vrši organsko, to je samoposebi. Slovenec, ki pride sem, mora, da vsa eno generacijo sliši slovensko besedo in pesem. Oropat ga vseh teh lepih tradicij naenkrat in umetno, bi bilo nenaravno in okrutno. Zato so slovenski klubi eminentnega pomena. Vsakemu članu tvorijo

košček domovine. Kar se pri vas doma lepega in dobrega napravi, s tem se ponasamo mi, kar pa slabega, to deprimira tudi nas.

Ko stopa Slovenec na tuja tla, stopa s pesmijo v ustih. S tem pokazuje, da ni niti Žid niti Nemeč. Pesem ga udomačuje kjerkoli in kadarkoli. Od časov, ko so hodili po tej zemlji slovenski fantje, popisani od Andrejka in pa Podlimbarskega, pa do danes, ko dohajajo sem državni uradniki, poslovni ljudje in vojaki iz Slovenije, vedno isti refren: pesem.

Iz zunanje politike.

† Le roi s'amuse. Car Ferdinand Koburški se veseli. Ko je zadnjo soboto zvedel bivši bolgarski car Ferdinand Koburški, kaj se dogaja v Bolgariji, se je nenadoma pojavil z mnogobrojnim spremstvom v berlinski operi. Gospodje so zasedli večje številko lož, njegovo spremstvo pa je poskrbelo, da je občinstvo pravočasno zvedelo, kako imeniten gost se nahaja v gledišču. Nemci so Ferdinanda burno pozdravljali in se mnogo bolj brigali zanj, kakor za »Meistersingerje«, ki so jih peli ta večer. Ferdinanda je pozdravil operni ravnatelj, vsi režiserji, dirigent in razni pevci in pevke. Pri odhodu so mu priredili živahne ovacije.

Politične vesti.

† Demokraska modrost. Iz bolgarskega prevrata, ki je prinesel naši diplomaciji žalostno blamažo, ljudstvu pa nove izredne kredite za razne žalibog potrebne vojaške priprave, izvaja »Jutro« posledico, da mora zdaj naše notranje edinstvo biti tem večje. To bi bilo zelo prav, če bi bilo tudi prav mišljeno. Tako edinstvo je v naši državi sploh vedno obstojalo in hvalobogu še obstoja, ne obstoja pa marsikaj drugega, n. pr. pametna zunanja in poštena notranja politika. Žalibog pa se demokraski listi ravno tega ne zavedajo, kajti »notranje edinstvo«, ki ga »Jutro« zdaj priporoča, po vsej priliki ne pomenja nič drugega nego podvojen centralizem in batinaštvo. »Slovenski Narod« ubira iste strune, samo nekoliko bolj sramežljivo. Če bo gospod Pašić poslušal demokrasko svetovavce, bomo kmalu zopet doživeli tako blamažo kakor je bila sedanja, če ne še večjo.

† Lepi nameni. Zagrebški »Jutranji List« poroča o novih lepih namenih prslulega ministrstva za prosveto v Belgradu. Tam izdelujejo načrt, kako bi se dalo vseučilišče v Zagrebu potisniti navzdol na stopnjo vseučilišča druge vrste. Kot sredstvo in izgovor v doseg tega namena naj bi služili visoki izdatki za vseučilišča (za armado so izdatki jako nizki, samo 5 para dnevno, op. ur.). Da ne bi bilo treba izdatkov za visoke šole v proračunu zvišati, hočejo dvigniti kolikor mogoče vseučilišče v Belgradu, ki bi razpolagalo z najboljšimi močmi in bilo opremljeno z vsemi naučnimi sredstvi, vseučilišče v Zagrebu bi pa postalo skromen podeželski zavod. Belgrajsko vseučilišče naj bi bilo neke vrste Sorbona, zagrebško pa bi dobilo značaj kolegija. Dalje nameravajo uvesti »numerus clausus« za vseučiliške profesorje, tako da v Zagrebu ne bi mogel postati profesor niti najslavnejši Hrvat, dokler ne bi bilo izpraznjeno kako mesto. Poleg tega pa namerava izvesti med vseučiliškimi profesorji tudi neko redukcijo in sicer na ta način, da bi se najprej odpovedale službe vsem vseučiliškimi profesorjem, nato pa bi poseben odbor (seveda radikalno-demokraski) predlagal nova imenovanja. Tako hočejo sedanji vlastodržci razvoj znanosti v Jugoslaviji »podpreti«. — Kdo ve, kaj nameravajo početi z vseučiliščem v Ljubljani? Skoro gotovo bi to najraje zaprl. Iz

Kulturni listek.

»Čas«, 5. zvezek (1923).

Poleg ocen raznih del iz domačega književnega trga in zanimivih podatkov v kulturnih drobtinah priobčuje zvezek šest razprav, ki bodo v zadevnih krogih vzbujale posebno pozornost. V veliko veselje beležimo, da so se med sotrudniki lista pojavile nove kar najbolj odlične moči. — Prvi članek »Reparacijski problem in zasedba Porurja« je od univ. prof. dr. Ivana Zolgerja v Ljubljani. Čudovito jasno in pregledno nas tukaj avtor na 21 straneh seznanja z vprašanjem, ki stoji že toliko časa v ospredju vsega mednarodno-političnega življenja v Evropi in svetovne politike sploh. Takih člankov bi si tudi za druga vprašanja želeli teden za tednom! Kar nam naše dnevno časopisje poroča o reparacijskem problemu in zasedbi Porurja, je, to je za nas sedaj na dlani, vse nemško pobarvano, tendenciozno v prid nemštvu po svetu širjena propaganda. Slika, ki jo iz našega z neizpodbitnimi podatki podprtega članka dobimo, pomenja za nas naravnost razkritje na korist resnici in pravičnosti. Važnost članka je razvidna iz podnaslovov: Reparacijska obveznost; pla-

V dolgi razpravi »Staroslovanska in staroslovenska „svoboda“« (30 strani) mu odgovarja prof. ljubljanske univerze dr. Ljudmil Hauptmann; dr. Jos. Mal pa priobčuje na njegova izvajanja takoj protiodgovor »Epilog k staroslovanski svobodi« (8 strani). H. brani tezo, da so Jugoslanci (z njimi seveda tudi Slovenci) bili od svojega nastopa v zgodovini naprej le zasluženo in suženjsko disponirano ljudstvo, ki dolga stoletja ni poznalo svobode, Slovenci sploh nobenkrat. Mal izkazuje za Jugoslavnane in Slovence še posebe vprav nasprotno: oni so bili bojevitni in svobodoljubni, Slovenci enakopravni z Nemci, dokler ni tok asimilacije razmere preokrenil v prilogi zadnjim. Gre torej za važen problem v preteklosti naše zgodovine, ki bo gotovo vsakega zanimal in ki bo skoraj gotovo še marsikatero razpravo spravil na dan. Lepo je zasledovati debato med znanstveniki, vendar zahtevati je, da žaljivke pri taki polemiki izostanejo. Kaj naj pa n. pr. sodimo, če prof. H. proti svojemu znanstvenemu nasprotniku, ki tvarino vsaj tako dobro obvlada kot on sam, argumentira z očitki »Dullich- und Heurigenstimung von Grinzinge«, »artističnega vodje«, »žoganja z viri«, »brutalne kronologije« itd.? Po naših mislih je to po znanstveni

debatu zelo nelepo in končno le dokazuje, da zadevnemu piscu primanjkuje boljših argumentov. To izkazuje tudi dr. Malov odgovor, ki z lahkoto zavrača vsa H. dokazovanja, da so bili Jugoslavnani suženjsko ljudstvo. Res tudi ni mil v svoji obliki, vendar ni tukaj niti senca tega, kar moramo pri H. čitati. Nam se zdi, da prof. H. s svojo čudno teorijo nikakor ni uspel. — Četrti članek velja pogledu na »Francosko slovstvo o Jugoslaviji«, ki ga je drica Melitta Pivec poslala »Času« iz Pariza. Pregled se nanaša predvsem na dobo od 1919 dalje in je za vsakega zelo poučen. — Posebno pozornost zasluži končno še članek J. Hafnerja: »Verski moment v vojaški službi kraljevine SHS«. Z velikim začudenjem bo vsak tukaj konstatiral, da je naš sedanji vojaški zakon v tem oziru mnogo bolji kot oni v prejšnji Avstriji pod katoliškimi Habsburžani. Zato je nujno potrebno, da se s Hafnerjevim člankom natančno seznanijo prav vsi naši krogi: od politikov do dušnih pastirjev. Naloga politikov in cerkvenih činiteljev pa je, da zakon v tem oziru za katoliške vojaške izpopolnijo. Sedaj, ko je v razpravi novi zakon o ustrojstvu vojske, je nailenša prilika za to!

vsega tega pa je razvidno, da bodo naši fantje morali hoditi na Dunaj in v Prago, kajti predno se bo belgrajska vseučilišče s svoje dosedanje »vseučiliške« višine dvignilo na višek pariške Sorbone, bo poteklo še mnogo Save v Donavo.

Dnevne novice.

— Z ljubljanske univerze. Za rektorja ljubljanske univerze za študijsko leto 1923—1924 je bil izvoljen dr. Fran Kidrič, redni profesor za starejšo slovansko književnost, za poslovodjo univerzitetnega sveta dr. Lambert Ehrlich, redni profesor za primerjalno verznanstvo; za dekana medicinske fakultete je bil izvoljen dr. Alfred Šerko, redni profesor za anatomijo in fiziologije živčevja, za dekana filozofske fakultete dr. Jovan Hadži, za dekana bogoslovne dr. Fr. Lukman in za dekana tehniške fakultete ing. Jaroslav Foerster, redni profesor za gradbene konstrukcije.

— Centralizacija državnih monopolov. Iz Sarajeva poročajo, da bo te dni popolnoma likvidirala monopolna uprava v Sarajevu, kjer bodo ostali le še uradniki tobačne tovarne, vsi drugi monopolski uradniki pa se bodo morali preseliti v Belgrad. Ista usoda čaka tudi monopolne uprave v Zagrebu in v Ljubljani. »Obzor«, ki objavlja to vest, vprašuje, če bodo potem morebiti cigarete kaj boljše, ali pa če namerava vlada s takimi selitvami prebivalstvo Belgrada tako pomnožiti, da bi postal Belgrad za vsako ceno največje mesto v Jugoslaviji.

— Praznik treznosti. Kakor že javljeno, bo prihodnja nedelja, kresni dan, posvečena treznostni ideji po vsem Slovenskem. Ta dan se ima otvoriti nova energična kampanja proti sovragu ljudske sreče, pijančenju in razuzdanosti na celi črti. Prosijo in pozivljajo se vsi merodajni krogi: oblasti, duhovščina, učiteljstvo, zdravniki, prosvetna društva in vsi prijatelji ljudstva, da ta dan uporabijo za propagando treznostne ideje ter zasnujejo načrte, kako vraga končno enkrat prijeti od vseh strani. V Ljubljani bo ob desetih dopoldne zborovanje, h kateremu bodo povabljene vse oblasti, prosvetna društva in uredništva listov. Po deželi naj se povsod poživijo, oziroma ustanovi treznostna organizacija. Društva naj prirede predavanja, koder morejo dobiti predavatelja. Zdravstveni odsek je naprosil za predavatelje gg. zdravnike. Ljubljanski in lavantinski škofijski ordinariati sta zadevo priporočila vsem župnim uradom. Tudi Slovenci izven Jugoslavije, na Primorskem in Koroškem, bodo z nami vred ta dan slavili treznost.

— Orjunski napad v Mostarju. — Orjunaši tepeni. Sarajevski listi poročajo: Dne 13. t. m. zvečer je prišlo na kolodvor v Mostarju šest omladincev, ki so spremljali na vlak svoje prijatelje. V tem je prišla na kolodvor tudi družba tridesetih orjunašev, ki so takoj brez najmanjšega povoda začeli izzivati in napadati omladince. Le-ti so seveda reagirali, nakar so orjunaši potegnili revolverje in začeli streljati. V silobranu so nekateri omladinci pograbili stole in palice, drugi pa so se kar golih rok vrgli na orjunaše. Zavihral je metež. Takoj je priskočilo orožništvo, ki je streljalo v zrak. V nekaj trenutkih je bil boj končan. Med orjunaši je bilo več ranjenih, a dva težko, in sicer zloglasni Urlep in Brčić, ki so ju odvedli v bolnišnico. Orožniki so omladince in orjunaše na mestu preiskali. Pri šestorici omladincev niso našla nobenega orožja, pri orjunski tridesetorici pa pri vsakem revolver. Omladince je policija drugo jutro po zaslišanju izpustila na svobodo. Med katoliškim in muslimanskim prebivalstvom je po orjuni izzvani dogodek povzročil veliko ogorčenje.

— Umrla je pretekli teden v Zabnici pri Škofji Loki v visoki starosti 97 let Marija Logonder roj. Kuralt. Bila je teta pokojne matere g. poslanca Janeza Brodarja iz Hrastja. Njena starejša hči je stara že 75 let. Do zadnjega je bila pri popolni zdravi pameti. Celo njeno življenje je bilo delo in vendar je dočkala tako visoko starost. Pač redek slučaj.

— Ubilo je dne 14. junija v fabriki za kaolin v Črni pri Stranjah 45 letnega delavca Antona Resnika. Resnik je bil do zadnjega časa zaposlen v fabriki za smodnik. Šele zadnji teden je vstopil v fabriko za kaolin. Tu pa ga je zagrabil za obleko ermen in ni bilo več rešitve. Pokojni, prišen delavec krščanskega mišljenja, zapuščal vdovo in 5 nepreskrbljenih otrok.

— Izobražev. društvo v Retačah pri Škofji Loki proslavlja v nedeljo 24. junija popoldne ob 3. slovesno blagoslovljanje novega Društvenega doma. Po blagoslovu javna telovadba starološke srenje; nato pa velika ljudska veselica s pestrim spredom. Vsa okoliška društva iskreno vabljenja!

— Šentviški maturantje iz l. 1913. obhajamo desetletnico mature dne 9. julija v Zavodu sv. Stanislava. Pričetek ob 7. uri zvečer. Sošolci, pridite sigurno! — J. B.

— Obsojeni mesarji. Zagrebško sodišče je obsodilo tri mesarje, ker so prodajali meso dražje kot po predpisani ceni in sicer je prisodilo vsakemu po 14 dni zapora in po 5000 dinarjev globe.

— Dobra trgovina. Zaradi nekega prestopka je stal te dni pred zagrebškim sodiščem neki Filič. Mož je gonil za svojega gospodarja, nekega trgovca z živino, vole iz Bosne v Zagreb. Dočim je gospod trgovec pri prodaji 9 volov zaslužil čistih 36 tisoč kron, je dobil Filič za dogon teh volov celih 1000 kron in 1100 kron za hrano po poti. Eden dela, drugi pa žanje.

— Akcijski odbor državnih nameščencev, železničarjev in upokojencev sklicuje v ponedeljek, dne 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer širšo sejo v prostorih železničarskega doma, Turjaški trg 2. — Akcijski odbor.

— Književna tombola Jugoslovenske Matice. Enajsta do devetnajsta številka književne tombole je: 39, 59, 69, 45, 55, 56, 33, 73, 11. Po teh številkah bodo izžrpani vsi žinkvini. Oni ki so s prvimi desetimi številkami, to so: 25, 64, 58, 13, 26, 50, 76, 54, 29 in 16, zadeli kvaterno, naj karte nemudoma določijo na naslov Jugoslovenske Matice, ker nekatere kvaterne še niso oddane. Ker se vedno prihajajo karte z ambami in ternami, prosimo, da se kart, glasečih se na ta dva dobitka, ne pošilja več, ker sta oba že davno izžrpana. Z današnjimi številkami se zaključuje prva faza naše igre, kajti potem se prične boj za tombolo. Prihodnjih se vleče naenkrat toliko števil, kolikor jih je potrebnih za doseg prve tombole. Tako bo naša igra najkasneje do 25. t. m. zaključena. — Prihodnje številke, potrebne za tombolo, se bodo žrebale dne 21. t. m., objavile pa v petek dne 22. t. m.

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani je vpisovanje v I. letnik za šolsko leto 1923—1924 v soboto, dne 30. junija od 9. do 12. ure. Pogoj vpisa je dovršeni nastavni razred meščanske šole, ozir. 4. razred srednje šole ali liceja. Učenke naj prinesejo seboj zadnje šolsko izpričevalo in krstni (rojstni) list. Podrobnosti so razvidne na oglasu v veži šolskega postloja. — Ravnateljstvo.

— Smartno pri Litiji. V nedeljo, 17. t. m. ob 3. uri popoldne gostuje v tukajšnjem Katol. izobraževalnem društvu Ljudski oder iz Ljubljane. Upripori krasno Grillparzerjevo žaloigro iz roparsko-viteških časov »Prababice«. Igra se uprizarja na vseh odrih z velikim uspehom in upamo, da bo tudi pri nas splošno ugajala.

— Avtomobilni promet Krško—Novo mesto. Vozni red od 18. junija dalje: Odhod iz Krškega ob 7. uri zjutraj, dohod v Novo mesto ob 9. uri 30 minut; odhod iz Novega mesta ob 12. uri, prihod v Krško ob 14. uri 40 minut. 8640

— Pri Upravnem sodišču v Celju so razpisana 3 mesta pis. pomočnikov oziroma pomočnic in 2 mesti uradnih slug. Natančnejši pogoji za službe so razvidni iz razpisa v Uradnem listu.

— Tatvine in vlomi. Delavcu Alojziju Kocijančiču na Lavrici je bilo iz kovčka ukradeno več reči v vrednosti 860 kron. — Krojaču Ignaciju Fabijanju iz Višnje gore je bilo v dolenskem vlaku ukradeno več hlač. Fabijan je oškodovan za 1500 kron.

Vabilo.

Odbor K. T. D. naznanja ponovno, da bo redni občni zbor »Katoliškega tuskovnega društva« dne 3. julija 1923

Spored:

1. Od 8. do 10. ogledovanje tiskarne in njenih oddelkov.
2. Ob 10. poročila načelstva.
3. Volitev 14 odbornikov.
4. Sprememba pravil.
5. Slučajnosti.

Gg. člani K. T. D., ki se ne morejo ali ne nameravajo udeležiti glavne skupščine, naj blagovolijo čimprej poslati izpolnjene glasovnice.

Občni zbor »Jugoslovenske Obrtne zveze« v Ljubljani.

Preko 10 delegatov, kot zastopnikov Obrtnih zvez iz cele Slovenije se je zbralo zadnje nedeljo, dne 10. t. m. k občnemu zboru centrale slovenskega krščanske mislečega obrtništva — Jugosl. Obrtne Zveze. Gospod zvezni predsednik Ivan Ogrin je ob 10. uri otvoril občni zbor ter takoj podal besedo g. poslancu Gostinčarju. Gospod poslanec je pozdravil zbor v imenu Jugoslovenskega kluba ter opravičil odsotnost poslanca g. Škulja, ki je nujno zadržan vesled dela v odboru za vojni zakon. Opisal je delo in težave v organizaciji. Opozorjal je na to, da mora obrtniki obratiti posebno pažnjo na mednarodne trgovske pogodbe. V mednarodnem prometu moramo doseči olajšanje prevoza in polovanja. Gledati moramo, da pridemo polagoma zopet nazaj v predvojne normalne razmere. Kar se tiče strokovnih vprašanj, se te rešuje v Trgovski in obrtniški zbornici, kjer imate svoje zastopnike. Ti morajo delati po vaših navodilih, katere jim imate določiti na vaših sestankih. Omenja tudi davke, pereče vprašanje bolniških blagajin ter kreditne in nabavljalne zadruge. V drugem delu oriše delovanje naših poslancev za doseg avtonomije, posebno pa naših zastopnikov pri razpravi uradniškega in vojnega zakona, ki sta sedaj na dnevnem redu. Priporoča močno obrtno organizacijo,

ki bo mala štiti njih interese. (Odobranje.) — Po odobrenju zapisnika pridejo na vrsto poročila. — Iz tajniškega poročila je posneti, da je bila zvezna pisarna v preteklem poslovnem letu zelo obremenjena. Odposlanih dopisov je bilo preko 1100, došlih pa 300. Sej je bilo 8. Poleg tega se je posredovalo pri raznih uradnih in korporacijah. Shodov je bilo okrog 30, poleg tega pa se je ustanovilo lepo število novih podjetij, kar se pa vztrajno nadaljuje. Tudi število naročnikov glasila »Jugoslovenski Obrtnik« lepo napreduje. — Iz blagajniškega poročila je razvidno, da je imela centrala dohodkov okrog Din 44.700, stroškov pa okrog Din 44.500. — Nato poroča g. predsednik Ogrin, ki poda zgodovino našega pokreta s posebnim ozirom na zadnje poslovno leto. G. Gajšek pa govori o obrtnem kreditu. Vsa poročila se vzamejo z zadovoljstvom in znanjem. — Pri spremembi pravil se zviša letna članarina z naročnino vred na 25 Din ter izvede delna reorganizacija centrale z osnovanjem nekaterih novih institucij. — Sledi volitev novega predsedstva. Za zveznega predsednika je bil soglasno izvoljen g. Ivan Ogrin, v odbor pa gg. Molka, Gajšek, Krek, Ložar, Zavodnik, Arhar, Srebot, Novak, Rebolj. — Pri slučajnostih se je vršila dolga debata o obrtnem šolstvu v začetku, katere je pozdravil zbor v imenu ljubljanskega občinskega sveta načelnik obrtnega odseka g. dr. Rožič, nadalje o davkih, o obrtnem kreditu ter drugih perečih gospodarskih vprašanjih. — Koncem občnega zbora se je sprejelo pet resolucij, ki se jih bo odposlalo preko naših poslancev na pristojna mesta. V njih se poziva ministrstvo za soc. politiko, da postavi bolniške blagajne na prejšnji sistem, zahteva se razpis volitev v Trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, od finančnega ministra pa čimprejšnjo uvedbo plačilnih nalogov za plačevanje davkov, kakor so bili v uporabi poprej, ker se sedaj sploh ne more dognati, za kaj se plačuje davke. V dveh pa se protestira proti uvedbi novih davkov, kot je projektirano v novem davčnem zakonu ter proti nameri, raztegniti srbski obrtni red na celo državo. — Predsednik Ivan Ogrin zaključil ob pol 2. uri popoldne dobrosrpečni občni zbor s pozivom, da stopimo v bodočem poslovnem letu s podvojeno silo na delo za dobrobit slovenskih pridobitnih slojev.

Resolucije pridobitvenih krogov.

Na zborovanju ljubljanskih pridobitvenih krogov, o katerem smo včeraj poročali, so bile sprejete resolucije, ki jih bo morala uvajevati vsaka vlada, ki ji je v resnici pri srcu gospodarski razvoj Slovenije. Ako bodo pa tudi te resolucije ostale glas vpijočega v puščavi, bo podan s tem nov dokaz, da se Slovenija samo izkorišča, ne ustvarijo pa se ji potrebni predpogoji za njen gospodarski razvoj. — Resolucije se glase:

I. Na sestanku v Mestnem domu dne 15. junija 1923 zbrano trgovstvo apelira na vse narodne poslance, da se v finančnem odboru zavzamejo za to, da se strokovnemu trgovskemu šolstvu dovolijo za vzdrževanje in razvoj potrebni krediti, da se s tem zajamči našemu trgovskemu naraščanju potrebna teoretična in praktična strokovna izobrazba, da bo slovensko trgovstvo moglo biti kos inozemskemu trgovstvu, ki se v vedno večji meri pojavlja na naših tržiščih in grozi izpodrinuti domače tvrdke. Prav posebno apeliramo na poslance, da se zagotovijo tudi potrebni krediti za nabavo učnih sredstev in za izpolnitev strokovne knjižnice na trgovskih šolah kakor tudi krediti, ki so potrebni za izdajo šolskih knjig in ki so bili v proračunu za tekočo leto črtani.

Zagotovi naj se kritje honorarjev učiteljstva, da radi izžrpanja tozadevnih kreditov še pred sklepom šolskega leta ne bo onemogočeno redno nadaljevanje pouka.

Trgovstvo apelira na ministrstvo trgovine in industrije v Belgradu, da posveti več pažnje vzdrževanju strokovnega trgovskega šolstva v Sloveniji in skrbi za to, da se itak skromni predlagani krediti šolam tudi neokrnjeni dovolijo in nakažejo, obenem pa zagotovi naknadno kritje morebitnega primanjkljaja, da ne bo ogroženo na veliko škodo učencev redno nadaljevanje pouka.

Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani se naproša, da skliče anketo trgovskih šolnikov ter zastopnikov trgovskih korporacij, da se vprašanje vzdrževanja in ustroja našega trgovskega šolstva resno pretrese in pospeši njega ugodno in modernim zahtevam primerna ureditev. Ustanovitev posebnega sosveta za trgovsko šolstvo pri ministrstvu trgovine in industrije, oddelku v Ljubljani, bi bila za uspešno delo izredne važnosti.

II. Gremij trgovcev v Ljubljani apelira na vse narodne poslance, da s primernimi budžetskimi krediti zagotovijo čimprejše namestitve avtomatične telefonske centrale v Ljubljani, ki je od ministrstva že odobrena, da se odpomore neznošni telefonski mizeriji, ki je za poslovne kroge, naše denarne zavode, industrijo in trgovino direktno uničujoča in omogočuje vsak gospodarski razmah Ljubljane. Apeliramo, da se poslanec pobrigravo, da se nakažejo poštnemu ravnateljstvu potrebni krediti za izpeljavo telefonskih kablov po Ljubljani, posebno pa proti Šiški, Viču, Udmatu, da se omogoči zgradba telefonskih naročniških postaj proslcem, kateri že leto dni zamažajo na telefonske zveze. Zastarele naprave sedanje centrale in preobremenjeni strešni vodi v Ljubljani onemogočajo nadaljni razvoj telefonskega omrežja v Ljubljani na ta način, da nad 200 interesentov nemore dobiti telefonskih postaj.

III. Na poštno ravnateljstvo v Ljubljani apeliramo, da posveti zgradbi telefonskih central v Ljubljani in ljubljanski okolici posebno pažnjo, da se vsi večji kraji posebno št. Vid, Črnuče, Zalog,

Laverca, Fužine, Brezovica, Preserje, Breg in Borovnica priklopijo na obstoječe telefonske vode in da se v njih zgradijo krajevne telefonske centrale.

IV. Z ozirom na rastoči razvoj ljubljanskih predmestij zahtevamo, da se otvorijo nove telefonske centrale pri vseh poštinih uradnih v Ljubljani, kjer še ne obstajajo in da se zgradi javne telefonske govornice na Viču, Šiški in v Udmatu.

V. V interesu naše izvozne in uvozne veletrgovine zahtevamo od ministrstva pošte in brzojava, da nemudoma odredi otvoritev telefonskega prometa med Slovenijo in Italijo, posebno med Ljubljano in Trstom in protestiramo najodločneje proti temu, da ministrstvo že nad leto dni zavlačuje otvoritev telefonskega prometa med Trstom, radi česar trpi naša trgovina ogromno škodo. Najodločneje protestiramo proti temu, da je ministrstvo brez vsakega zaslišanja gospodarskih krogov oddalo Italijanom dva direktna telefonska voda za promet med Trstom, Gradcem in Prago preko Ljubljane, medtem ko naša trgovina, ki participira z nad 30% na celokupnem tržaškem prometu, nima s Trstom telefonskih poslovnih zvez.

Apeliramo na vse narodne poslance, da poskrbijo za remediuro proti taki izolaciji našega trgovstva proti inozemcem v telefonskem prometu. Zahtevamo, da se zgradi nova telefonska linija med Ljubljano in Mariborom, ter Ljubljano in Zagrebom, ker sedanji vodi absolutno ne zadostujejo.

Ustanovni občni zbor »Strokovne zveze javnih nameščencev«.

Dne 4. julija 1923 se vrši ustanovni občni zbor »Strokovne zveze javnih nameščencev« v prostorih Konsumnega društva Kongresni trg 2 (klet). Začetek ob 8. uri zvečer.

Dnevni red:

1. Otvoritev in poročilo pripravljalnega odbora.
2. Čitanje pravil in sprejetje poslovniškega odpora.
3. Določitev prispevkov in podpor.
4. Volitev načelstva, strokovnega odbora in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Če bi ob napovedani uri občni zbor ne bil sklepčen, se čez pol ure vrši nov z istim dnevnim redom in na istem prostoru.

Pripomni se še enkrat, da znaša kadenčna doba za one člane, ki pristopijo do občnega zbora samo 3 mesece nasprotno za one po občnem zboru pa 6 mesecev.

V združitvi je bodočnost.

Pripravljalni odbor.

Ljubljanske novice.

Ij Občni zbor Slov. kat. akad. Starešinstva v Ljubljani se bo vršil dne 1. julija 1923 ob pol 10. dopoldne v srebrni dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkcionarjev, 2. Volitev odbora, 3. Volitev revizorjev, 4. Slučajnosti. V slučaju nesklepčnosti se vrši pol ure kasneje drugi občni zbor ob vsaki udeležbi z istim dnevnim redom. Če hoče kak član staviti kak poseben predlog občnemu zboru, naj ga naznani osem dni preje društvenemu odboru.

Ij Govornilna ura kluba SLS ljubljanskega občinskega sveta bo zopet jutri (v ponedeljek 18. t. m.). Uradovali bodo referenti: 1. Personalno-pravni, 2. mestne vojnje in pogrebni zavod, 3. finančni in 4. socialno-politični.

Ij Posvečenje zvonov pri Sv. Petru v Ljubljani prihodnje nedeljo 24. t. m. bo izredno veličastna slovesnost. Obsežne priprave so že 14 dni v teku in se bližajo koncu. V mestu in podružnicah se gibljejo stotine rok in vsi tekmujejo med seboj, kateri del župnije bo lepše in številnejše nastopil ta dan. Tiskajo se posebne spominske podobice za udeležnike in darovalce, pripravljajo vozovi, zastave, pleto venc, sestavljajo skupine narodnih noš. Da ne bi sprevod motil službe božje v cerkvah sredi mesta, bo šel skozi mesto sprevod malo pozneje kakor je bilo naznanjeno. Konjeniki, kolesarji, avtomobili, koleslji, kočije in vozovi bodo okrašeni po enotnem načrtu, najlepše med njimi seveda vozovi z zvonovi, vsak v svoji barvi. — Tisoči gledalcev bodo priključili za drugo godbo, ki bo šla za sprevodom, v katerem ne bo pešcev. Slovesnost posvečenja se bo vršila na okrašenem travniku poleg št. peterske vojašnice, ki je tako obsežna, da bodo mogli videti posvečenje desetstisoč gledalcev od blizu in daleč. Najlepše prizore bo mogoče pozneje videti na slikah, morda tudi v filmu. Ko bodo zvonovi že v zvoniku, bo ob 6. uri slovesnost (govor in večernice) v cerkvi, eno uro preje pa koncert v parku pred cerkvijo. — Natančne podatke sporedne bodo sprevod še videli, če dospejo v Ljubljano do pol desetih dopoldne. — Pripreditelji.

Ij Umrl je na Dunaju v sanatoriju v petek, dne 14. t. m. ob 9. uri zvečer znani ugledni ljubljanski veletržec gosp. Ivan Perdan po zelo komplicirani operaciji želodca. Truplo pokojnikovo prepeljejo v Ljubljano. N. v m. p.

lj »Stolna Prosveta« ima v torek ob 8. uri sv. odborovo sejo, na kateri se določijo podrobnosti za nameravani izlet. Seja bo v navadnih prostorih v Jugoslovanski tiskarni.

lj Tombola Gosposvetskega Zvona se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 4. uri popoldne na kongresnem trgu. Sezite po srečkah za naše neosvojenote brate!

lj Člane križanske Moške in mladeniške Maryine družbe opetovano opozarjamo na današnji sestanek ob 6. uri v družbeni dvorani. — Pred sestanekom ob 5. uri kratka odborova seja.

lj »Naš Dom«, reg. sadr., z om. sav. v Ljubljani nadzorstva v pondeljek, dne 18. junija ob 20.30 v deljo, dne 24. junija 1922 ob 16.30 v Alojzijišču po sledečem sporedu: 1. poročilo načelstva; 2. poročilo o izvršeni reviziji; 3. poročilo nadzorstva; 4. odobrenje bilance za leto 1922; 5. volitev načelstva in nadzorstva; 6. slučajnosti.

lj »Naš Dom« ima važno sejo načelstva in nadzorstva v pondeljek, dne 18. junija ob 20.30 v Alojzijišču, da pripravi občni zbor. Nujno potrebno je, da se je udeležijo vsi člani načelstva in nadzorstva.

lj Zlato poroko sta praznovala preteklo nedeljo naš ugledni somišljenik Žitnik Janez, posestnik na Hauptmanci (Barje) ter njegova žena Marija. Celo slavnost je izvenela v gubljivo pristržno družinsko slavnost. Dopoldne je opravil ob številnem občinstvu vlč. g. župnik cerkvene obrede ter imel krasen nagovor na zlatoporočeno, po zlati poroki se je vršilo slikanje udeležencev. Ganljiv je bil prizor, ko sta odhajala zlatoporočena iz cerkve, vzlic svojim 75 letim čila in zdrava v spremstvu svojih 5 sinov in hčera. Omenjamo naj, da sta zlatoporočena vzgojila vse svoje otroke v krščanskem duhu ter jim zagotovila življenjsko možnost, 4 sinovi so ugledni posestniki, eden pa profesor, hči je pa poročena z našim somišljenikom Lončarjem. Zlatoporočencema želimo še mnogo let v sreči v krogu njune družine!

lj Na Črnuče! Kdor si želi prijetnega razvedrila, naj pohiti danes popoldne na Črnuče, kjer slavi črnuški Orel svojo desetletnico. Ob pol 4. uri se vrši na senčnatem vrtu ge Lukmanove javna telovadba, pri kateri sodeluje polnoštevilna domačjska godba. Po telovadbi se vrši srečolov. Za okrepčila, tudi brezalkoholna, je vsestransko poskrbljeno. Na svidenje na Črnučah! Bog živi!

lj Policijska kronika. Polcija je zaplenila štirikolesni ročni voziček, ki je bil najbrže ukraden. Aretiran je bil Jože Godec, ko je prodajal dva ženska sukniča, ki sta najbrže ukradena. Lastniki navedenih predmetov naj se zglase v I. kriminalnem oddelku policijske direkcije. — Žensko kolo vredno 4000 K je bilo ukradeno v Sodni ulici Mariji Zorman. — Vlomljeno je bilo ponoči v dr. Vallentsehagovo vilo. Vlomilci so odnesli 3 površnike in druge obleke v skupni vrednosti 25.000 kron. Vlomljeno je bilo skozi okno stranišča. — Gostilničarju Karlu Čehaku je bilo ukradeno 10.000 kron vredno kolo. — Stavbeniku Blažu Črnetu je bilo ukradeno v Miklošičevi ulici kolo »Puche«, vredno 8000 kron. — Krznarju Ivanu Knechtler je neki žepar na ulici ukradel listnino, v kateri je bilo 250 kron denarja. — Josipu Ašenyju je bilo ukradeno več predmetov, vrednih 4300 kron. — 320 kron je bilo ukradenih na Glineah Katarini Črne. — Veličanu Finku, na Resljevi cesti so tatovi odnesli nekaj obleke v vrednosti 7400 kron. — Ivana Susteršiča na dolenskem kolodvoru so tatovi oškodovali za 5600 kron. — Žeparji so ukradli Mariji Podgornik na Vodniškem trgu 1400 kron.

lj Cenjene dame in gospodične! Obleke in bluze pere in lika prva dunajska pralnica in svetlobikalnica Pirš & Šimenc, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8. 3650

Prometne razmere na Gorenjskem.

(Z Bleda, Zaka pri kolodvoru.)

Letni vozni red na državni železnici v našem najdivnejšem letoviškem kotu in planinskem kraju par excellentne na progji Jesenice—Boh. Bistrica in Jesenice—Rateče se odlikuje po nekaterih slučajnih, da ne rečemo nagajivih posebnostih, katere moramo javno ožigosati. Ne moremo se pri tem ubraniti občutka, kot da se je hotelo namenoma nagajati potujočemu občinstvu, letoviškim gostom in številnim izletničarjem, ki ravno v letnem času trumoma posejajo te naše kraje, ki so danes znani neke širom cele Jugoslavije, temveč tudi preko mej naše države.

Jutranji vlak, ki odhaja iz Boh. Bistrice ob 4.08 in z Bleda ob 4.41, ima sicer zvezo v Ljubljano, nima pa prave zveze v smeri Mojstrana—Kranjska gora. Za to zvezo je treba čakati na Jesenicah od 5. do 9.20. ure. Številni letoviški gostje iz Boh. Bistrice oziroma z Bleda, zainteresirani na enodnevnih izletih v naš najlepši planinski raj — Mojstrano, Vrata, Kranjsko goro, nimajo vsled tega nobene praktične zveze v tej smeri, kajti oni iz Boh. Bistrice morajo čakati na Jesenicah 4 ure, oni z Bleda, ki se hočejo izogniti tega čakanja ter se poslužiti vlaka iz Lesec, delijo s prvimi isto usodo, namreč da prispejo šele okrog 10. ure v Dovje—Mojstrano, odnošno ob 11. v Kranjsko goro, kjer imajo do povratnega vlaka vsega le 6 ali 7 ur na razpolago, kar je za obisk priljubljenih izletnih točk — Peričnik, zlasti pa Aljažev dom v Vratih — prekratko odmerjen čas.

Najimunitnejše pa je, da ti izletniki, ki se vračajo ob 17.40 iz Mojstrane, odnošno ob 17. iz Kranjske gore in ki dosepejo ob 18. na Jesenice, nimajo prav nobene zveze na Bled in v Boh. Bistrico. Edini večerni vlak, ki vozi z Jesenic na Bled in v Bistrico, odhaja namreč ravno 10 minut (ob 17.50) pred dohodom vlaka iz Kranjske gore—Mojstrana na Jesenice. Ta vlak vsekakor nima nobene nujne zveze in se vsled carske revizije prekomerno mudi v Bistrici, pa kljub temu ne more čakati 10 minut na vlak iz Mojstrane, vsekakor iz neke nagajivosti, katere vzrok tiči nekje globoko v balkanski diplomaciji, ter ga pri najresnejšem presojanju razmer drugod ne najdemo nikjer.

Ti potniki so torej obsojeni, da čakajo na Jesenicah od 18. do 19.33 ure, da se opeljejo nato v Lesce in od tam z dragimi izvoščki, odnošno avtomobilom na Bled, kamor dosepejo ob pol devetih zvečer, mesto da bi se pripeljali že ob 6 in četrt, če bi že prej omenjeni vlak na Jesenicah počakal zveze le 10 minut. Bohinjci pa še te ugodnosti nimajo, da bi mogli priti zvečer ali ponoči domov.

Da v resnici v prometnem oziru napredujemo, kaže dejstvo, da smo lani imeli štiri poštne vlake iz Ljubljane, letos imamo samo tri. Vlak, ki odhaja ob 7. zvečer iz Ljubljane, vozi samo do Jesenic. Kdor gre torej doli, mora hiteti, da dopoldne opravi svoje opravke, ker popoldne ni več časa. Do 2. so trgovine zaprte in ob 3. odhaja vlak na Gorenjsko čez Bled v Bohinj. Za nas v sili še gre, da se odpeljemo ob 7., ker lahko pojedemo ob 1 in pol uri zvečer peš iz Lesec v Zako. Kaj pa Bohinjci?

Kaj naj rečemo o brzovlakih, ki vozijo štirje mimo Bleda, a se nobeden ne ustavi v našem letovišču? Lani je bilo še mogoče, letos ne. Naše prometne zveze res trpe pod takimi ponesrečnimi zvezami. Hočem navesti par zgledov. Zadnjič se je peljala družba 10 Čehov z brzovlakom na Bled, ne da bi vedeli, da se vlak tukaj ne ustavi. Peljali so se torej v Boh. Bistrico, tam so najeli avto, ki jih je svedea z znatnimi stroški pripeljal nazaj. — Dva Angleža sta hotela kupiti vozovnico za Brzovlak. V njiju največje začudenje sta zvedela na postaji, da je ne dobita, ker se vlak ne ustavi. Hotela sta plačati primerno pristojbino, da bi vseeno ustavila brzovlak, pa ni šlo in ni šlo. Godrnjaje sta odšla in se odpeljala v Lesce.

Te skrajno pomanjkljive zveze niso neugodne le za tujski promet, ampak tudi za pridobitvene sloje, ki nimajo menda v državi nobenih drugih »ugodnosti«, kakor da »smoj« plačevati ogromne davke. — G. poslanec Brodar je, kakor smo čitali ravnokar v »Slovenec« interpeliral glede teh neznosnih razmer prometnega ministra, ki je obljubil remediuro. Naj bodo te vrstice v podporo akciji g. poslanca in v dokaz, da je remediura skrajno potrebna.

Štajerske novice.

lj Ljudski oder v Mariboru postaja s svojim resnim prosvetnim in ljudsko-vzgojnim delom vedno bolj upoštevanja in priznanja vredna ustanova. Po številnih uspešnih predstavah pozimi v Mariboru, se podaja čez poletje na deželo, da tudi tam širi zdravo pojmovanje plemenite gledališke umetnosti. Tako goltuje v nedeljo dne 17. junija ob 13. uri na gledališkem odru Kmetškega bralnega društva v Rušah. Vprizoril bo delavsko igro »Zrtvec«, s katero nam je že v Mariboru pripravil zares »Tika polne urice. Ljudskemu odru, ki postaja s svojo delavnostjo važen faktor in krščansko-socialni organizaciji na Štajerskem, želimo ob njegovih pohodih na deželo tudi mi obilo uspeha.

lj Tatvine in vlomi. Neznani zločinci so ponoči okradli poštni urad pri Mariji Snežni. S ponarejenimi ključi so odprli dvojna vrata, odprli v uradu poštno blagajno in odnesli 5515.20 kron denarja in znakm v vrednosti 2579.80 kron. Dalje so ukradli tudi dve denarni pismi, v katerih je bilo 19.612.44 kron denarja. — Robertu Kerblerju v Celju je bilo ukradeno kolo znakme »Globus« vredno 5000 kron. — V Loki je bilo vlomljeno pri Ivanu Kacu. Vlomilci so Kaca oškodovali za 6210 kron. — Veleposelniku Francu Hutterju na Plavču je bila ukradena 8000 kron vredna konjska oprema. — Poselniku Francu Bokaliču v Gruski pri Kozjem so v lomili odnesli raznega blaga vrednega 10.700 kron. — Poselniku Vencencu Moro v Račežu je bilo ukradeno več obleke in denarnica. Moro je oškodoval za 4000 kron. — V Zidanem mostu je bilo v skladišču na kolodvoru ukradeno 25 kg sladkorja. — 15.400 kron škoda so povzročili vlomilci Mariji Vrhovnik v Loki pri Zidanem mostu. — Ljubljancu Alojziju Brvarju je bilo ukradeno v Celju kolo vredno 5000 kron. — Iz kavarne in hotela »Evropa« v Celju so tatovi odnesli razne predmete vredne 6000 kron.

Primorske novice.

lj Cerkev na Premu na Notranjskem je bila ta teden v noči od nedelje 10. junija na ponedeljek že v tretje okradena. Čudno je, da so si drzni tatovi izposodili v župnijskem skednju lestvo in v mrtvašnici težak železen drog, da so v cerkev vlomili, izdrli iz zida težko železno škrapco, vlomili v tabernakelj in odnesli ciborij in lunulo z vsemi sv. hostijami vred. Karabinjerji so sicer zaprli nekaj domačinov, a jih kot nedolžne izpustili. Pravih tatov, ki so v enem letu napravili trojni božji rop, ni mogoče dobiti. Ljudstvo je žalostno.

lj Položaj istrske duhovščine. Istrskemu ljudstvu je bil domači duhovnik v dolgi dobi suženjstva in bede edina opora. On je ohranjal v njem ljubezen do vere in materinsčine. Brez domače duhovščine mora istrsko ljudstvo skoro podleči silovitemu tujemu navalu. To Italijani dobro vedo in z vsemi sredstvi skušajo pregnati iz Istre zadnjega slovenskega duhovnika. V tem jih podpira z liberalizmom zaslepljena domača svetna inteligenca, kolikor je sploh je. Položaj istrske duhovščine je danes obupen. O tem piše »Istrac« v svojem uvodniku z dne 14. junija: »Našo duhovščino, osamljeno in brez brambe, so preko noči potisnili v kot. Koliko krivic in ponižanja se je pri tem zgodilo! Zasmravanje in pretnje, hišne preiskave, sodna preganjanja, internacije, zaporji, v nekaj slučajih ce-

lo pretepanje do krvi in nasilno mučenje — to je povojno življenje velikega dela naše duhovščine. Tako je prišlo do tega, da premnogi, domalega vsi naši duhovniki v Istri žive malone kakor v robstvu. Ako obiščejo drug drugega, že nastane sum, da gre za kako propagando. Boje se prirejati dekanatske konference. Paziti morajo, da čim manj potujejo v mesto ali drugam, ker bi vzbudili sum. Ne smejo mnogo dopisovati, ker je tudi to sumljivo. Mnogi se boje pisati kakemu listu tudi najnedolžnejših stvari, ker je to sumljivo in bi se reklo, da se »pečajo s politiko«. Naši duhovniki so mučeniki imperialistične dobe. Vendar jih je naše ljudstvo potrebno bolj nego kdaj prej. Praksa že kaže: kjer propada naša duhovščina, tam propada tudi ljudstvo. — Skušali so ponekod nadomestiti našo duhovščino z italijansko, toda brez pravega uspeha. Ta duhovščina se ali ne more ali noče naučiti našega jezika, navadno ne razume duševnosti našega naroda, včasih ne kaže ljubezni do njega... in vse to odbija naše ljudstvo od cerkve in s tem od vere in vsakega duhovnega življenja sploh. Za naše ljudstvo bi bila v vsakem pogledu največja nesreča, ako ostane brez svojih narodnih duhovnikov. Ako jih izgubi, bo ob sedanjih razmerah izgubljeno vse, kar ima... In zelo nevarno je, da se to zgodi, kajti starejše duhovščine je malo, a naraščaja nikakega. List zaključuje z opominom, da naj se skrbi za duhovski narodni naraščaj ne prepušča samo duhovščini in škofom, ampak mora pri tem pomagati vsak, ki mu je do obstoja in dobrobita našega naroda v Istri.

lj Brez verskih prireditev. »Istrac« z dne 15. junija poroča, da se je te dni v Pulju vršil evharistični kongres z velikimi slovesnostmi. List s hrepenenjem vzklika: »Kdaj bomo smeli podoben evharistični kongres prirediti tudi mi istrski Hrvatje in Slovenci?« V dobi modernega poganškega imperializma morajo ostajati neitalijanski državljani v Italiji brez verskih prireditev. Fašizem se sodi sam.

lj Pridelovanje tobaka v Istri. Mero-dajni činitelji so določili za pridelovanje tobaka v Istri 80 ha zemlje, in to v Umagu, Poreču, Sv. Petru v Šumi, v Rovinju, Pulju, Cresu in Lošinj.

lj Nov ferman. Zadnji čas je potoval po novih pokrajinah predsednik kasacij-skega sodišča v Rimu, Biscaro, da se počuti o sodnih razmerah in stanovanjskih pritožbah. Uspeh je bil ta, da je izdal predsednik Brelich dne 11. t. m. na uradniško obje tribunala in preture v Gorici okrožnico, v kateri ukazuje sodnemu uradništvu, da se mora tako v medsebojnem občevanju kakor tudi v občevanju z odvetniki in pa strankami posluževati izključno le italijansčine. Ta okrožnica zelo smrdi po bivšem avstrijskem sistemu!

Gospodarstvo.

BORZA.

Curih, dne 16. junija 1922. Devize: Berlin 0.0049, Holandija 218.20, Newyork 556.75, London 25.68, Pariz 35.10, Milan 25.62, Bruselj 30.10, Kodanj 100.25, Praga 16.655, Bukarešta 2.80, Belgrad 6.10, Sofija 7.25, Varšava 0.0068, Dünaj 0.00785.

lj Carinski dohodki v maju znašajo 114 milijonov dinarjev (v aprilu 125 milijonov dinarjev). Celokupni carinski dohodki od 1. avgusta 1922 do 1. junija 1922 znašajo eno milijardo in dvesto milijonov dinarjev.

lj Žitni trg. Na somborskem žitnem trgu so bile cene žitu sledeče: pšenica 425—430 D, kuruza 255—265 Din, oves 290—300 Din.

lj Stanje Narodne banke dne 8. junija je bilo sledeče: Aktiva: Metalna podlaga 359,244.609.24 dinarjev; posojila 1.427,306.206.90 Din; račun za odkup kronskih novčanic 1.238,216.358.46 Din; račun začasne izmenjave 298,000.016.88 Din; državni dolg 2.955,345.179.55 Din; vrednost državnih domen 2.138,377.168 Din, saldo raznih računov 279,759.222 dinarjev, 2 para; skupaj 8.996,248.751.05 Din. Pasiva: Vplačani del glavnice 21,409.600 Din; rezervni fond 5,179.636.24 Din; novčanje v prometu 5,555,869.385 Din, državni račun začasne izmenjave 298,000.016.88 Din; državne terjatve 62,530.779.41 Din; razne obveznosti 568,968.316.52 Din; državne terjatve za zastavljene domene 2,138,377.168 Din; agio za nakup zlata za glavnico in fonde 45 milijonov 919.854 Din; skupaj 8.696,248.751.05 Din. — Po tem izkazu je razvidno, da so privatni krediti pri Narodni banki zmanjšani za okrog 29 milijonov dinarjev. Stanje papirnatega denarja se je od zadnjega izkaza pomnožilo za 38 in pol milijona dinarjev.

lj »Jugoslovanski Privrednik« je bil ustanovljen v Osijeku z namenom, da podpira gibanje za ustanovitev splošne gospodarske zveze v Jugoslaviji.

lj Povišanje cen v Nemčiji. Nemški državni premogovni svet je zvišal cene premoga za 50 do 60 odstotkov, nemški državni svet je dvignil cene kalinu za 50—55 odstotkov, in bavarske tovarne za izdelavo kristalnega stekla od 3500 na 5000 odst.

lj Gene žitu v Rusiji. V Rusiji stane pri ruskem kmetu kilogram rži povprečno 0.03 predvojnega ruskega rublja, to je 7 švicarskih centimov.

lj O polomu ameriških bank. Za naše izseljence in za domače, ki so navezani na podporo izseljencev in dobivajo plačila v ameriških čekih, je silno važno vprašanje o poimui amerikan-

skih bank. Ker je ameriških bank zelo veliko in so nekatere vsled skrajno tolerantnega ameriškega zakona glede bank zelo dvomljive vrednosti, so ti polomi zelo številni. Zato prihajajo v poštev za pošiljanje denarja le velike banke in nikakor ne zakotne, predvsem privatne banke. Pred kratkem je propadla ameriška banka »The first National bank of Rodnoup, Montana«. Pri tej priliki so se na zagrebški borzi razširile tudi vesti, da je ustavila izplačila tudi velika newyorška banka, na katero so naslovljeni večkrat čeki naših Amerikancev »The Chase National bank Newyork City«. Naš poročevalec se je glede te banke informiral na kompetentnem newyorškem mestu in je dobil te dni brzjavno obvestilo, da ta banka ni propadla in so čeki na to banko polnoveljani.

Cerkveni vestnik.

lj Evharistični kongres v Zagrebu. — Ljubljanski pripravljalni odbor za evharistični kongres v Zagrebu bo imel sejo v pondeljek, 18. junija, ob 5. uri popoldne v samostanu čč. oo. jezuitov. Predsedstvo prosi vse odbornike, da se seje zanesljivo udeležijo.

Dijaški vestnik.

lj Akad. kongregacija. Evharistični odsek ima danes ob pol 7. zvečer v Marijaniški kapeli uro molitve. — Korošec.

Oriovski vestnik.

lj Sentjakobski »Orel« v Ljubljani. Bratske odseke prosimo, da se udeležijo naše prireditve dne 8. julija z zastavami, ker jih imajo. Javijo naj se nam tudi izveščani jahači. Polovična vožnja je dovoljena na državni in južni železnici.

Pojasnilo potresnim opazovalcem v Sloveniji.

Ljubljanske novice so objavile zahvale g. Ferdo Seidla, profesorja v Novem mestu, potresnim poročevalcem v Sloveniji za njih sodelovanje pri zbiranju potresnih poročil iz Slovenije. Tu je na kratko naveden historijat, kako je prišlo do tega, da se je g. F. Seidl odtegnil temu poslu; resnici na ljubo želim popraviti nekatere natančnosti.

Ko je ministrstvo prosvete tekom leta 1920 odločilo, da centralni Seismološki zavod v Beogradu sistematično organizira zbiranje potresnih podatkov v naši državi in da izdaja mesečna poročila za mednarodno službo, je bilo znano, da je g. F. Seidl iste zbiral v Sloveniji že popreje in sicer kot referent dunajske Akademije. Zaradi tega je naš zavod prošil preko zavoda za meteorologijo in geodinamiko v Ljubljani, da se dostavijo Seizmološkemu zavodu v Beogradu potresni podatki iz Slovenije od l. 1916. naprej v originalu ali prepisu, ter da v bodoče iste mesečno pošilja, da jih moremo pravočasno objavljati v mesečnem izveščju. G. F. Seidl je nato odgovoril, da teh podatkov ne more izročiti, ker niso njegovi, temveč last dunajske Akademije znanosti. Iz tega je bilo torej razvidno, da on ne pristaja na kolaboracijo organiziranega seizmološkega dela v naši kraljevini, temveč se je odločil, da pošlje do osvobojenja zbrani material na Dunaj in da nadaljuje svoje delo brez ozira na centralno organizacijo.

Medtem se je službena organizacija za zbiranje potresnih podatkov v kraljevini še v l. 1920. izvršila ter smo s 1. januarjem 1921 začeli z rednim izdajanjem mesečnega izveščja za mednarodno zvezo (»Mesečni bilet«). Slovenija v tem izveščju ni bila zastopana, ker g. F. Seidl ni pošiljal niti tekočih niti prejšnjih poročil, kljub dejstvu, da je zbiral podatke službeno ter se koristil s pravico na brezplačno poštino. Ker se kljub ponovnim službenim pozivom in pojasnilom v privatnih pismih ni hotel odzvati zahtevi po kolaboraciji, se to stanje ni moglo dalje vzdržati. Povsem naravno je, da je ministrstvo prosvete z odlokom z dne 17. februarja 1921 razsodilo, da on teh podatkov ne sme več zbirati kot uradna oseba in svedea tudi ne v uradni korespondenci. S tem 16. člen ustave ni kršen, kakor to navaja g. F. Seidl, ker mu ni nikdo branil, da se bavi z znanostjo; službena funkcija mu je bila odvzeta edino iz razloga, ker njegovo navedeno postopanje ni soglašalo s službenimi potrebami države. I njemu i vsakemu drugemu, ki se bavi z znanostjo, so za proučevanje potrebni podatki iz našega in iz vseh ostalih zavodov v kraljevini vedno na razpolago; a podatki se morajo hraniti v državnem zavodu, da jih v slučaju potrebe lahko dobi tudi kdo drugi v vpogled. Podpisani je tudi po vsem tem želel, da se zadeva uredi v bratskem sporazumu, in se je osebno tozadevno z njim razgovarjal ter mu objasniti potrebo rednega, sistematičnega in skupnega dela. Sporazumela sva se tudi, a kljub temu je ostalo vse pri starem: on službeno zbranih podatkov ni pošiljal in tako so naša službena izveščja šla v Mednarodno zvezo brez Slovenije. S tem je pojasnen odlok ministrstva prosvete z dne 17. februarja 1921.

Z ustanovitvijo univerze v Ljubljani kot kulturnega središča in žarišča znanosti je nastopila tudi potreba, da se osredotočijo vse naučne ustanove v Sloveniji. V zvezi s tem je ministrstvo prosvete definitivno rešilo tudi vprašanje Zavoda za meteorologijo in geodinamiko v Sloveniji, t. j. preneslo ga je na univerzo in sicer na geografsko stolico pod upravo g. prof. dr. A. Gavazzija. Obenem s tem je rešeno torej tudi vprašanje o službeni organi-

zaciji zbiranja potresnih podatkov v Sloveniji, ker je stavljena pod zaščito doma celokupne znanosti v Sloveniji. Proti temu tudi g. F. Seidl ne more imeti nifesar; saj je mogel, če bi bil hotel, ostati še dalje sotrudnik tega zavoda pod novimi pogodbami moderne znanosti.

Uverjen sem, da potresni poročevalci v Sloveniji niso pošiljali svojih poročil g. F. Seidlu kot osebnosti, ampak kot državni organizaciji in da s tem, da vršijo z vneto to osobito hvalevredno službo, tega ne delajo niti za Seidla, niti za Gavazzija, niti za Mihailoviča, temveč v splošnem interesu in za znanstveni ugled naše domovine. Zato je g. F. Seidl ob priliki poslovitve od svojih poročevalcev napravil napako s tem, da jih ni napotil na to, da naj pošiljajo odslej svoja poročila univerzi v Ljubljani. On je to vedel in je morda nehote napravil tudi poročevalcem samim težko krivico z izjavo, »da je sedaj ta uprava zahtevala uspeh našega dela, a nas nismo odvrčala«, ker je to popolnoma neresnično. Nova organizacija za zbiranje potresnih podatkov v Sloveniji pod upravo Geografskega inštituta ljubljanske univerze prevzema to službo, da jo vrši po vseh zahtevah moderne znanosti, računa na marljivo sodelovanje vseh dosedanjih poročevalcev v Sloveniji in pričakuje, da pošiljajo odslej svoja poročila z isto vneto kot dosedaj; ljudje se menjajo, a naša tla, naš narod in naša znanost ne izpreminjajo svojega lica. Naša znanost računa tudi na sodelovanje g. F. Seidla, kojega znanstveno delo se osobito ceni, saj je tudi odlikovan z redom sv. Save; od njega se s pravico pričakujejo še nadaljni rezultati dosedanjega dela, ker so naloge te znanosti velike in neizčrpne. Naj doprinese vsak inteligent svoj del k temu patriotičnemu delu; s tem je napravil, kar je mogel.

Ker imam čast, da vzdržujem neobhodno potrebno harmonijo v organizaciji zbiranja potresnih podatkov v naši domovini, se zahvaljujem vsem potresnim poročevalcem Slovenije za njihovo dosedanje marljivost in jih prosim, da vrše odslej svoj trud preko Meteorološkega zavoda ozir. Geografskega inštituta ljubljanske univerze v najglobljem uverjenju, da delamo vsi skupaj za ljubav spoznavanja naše rodne zemlje in za interes, da ščitimo našo domačo znanostvo samostojnost pred tujimi znanstvenimi sferami.

Upravnik Seizmološkega zavoda v Belgradu: Prof. I. Mihailović.

Poziv javnosti.

Rojstna hiša našega velikega pesnika Antona Aškercera v Globokem pri Rimskih toplicah se nahaja v zelo žalostnem stanju. V njej že celo vrsto let nihče ne prebiva in jo radi tega tudi nihče ne popravlja. Preti nevarnost, da popolnoma razpade in nastane groblje.

Da pa ne bi kazale razvaline mesto, kjer je zagledal naš Aškerčev luč sveta, se je osnoval v Rimskih toplicah odbor s sodelovanjem rodoljubov za Laškega, ki si je nadel nalogo, da preskrbi sredstva, s katerimi bi opravil hišo.

Odbor izrečno povdarja, da je ta akcija popolnoma nepolitična in neustrankarska, ampak da hoče samo obnoviti Aškerčevo rojstno hišo in jo s tem obvarovati popolnega razpada.

Radi tega se obrača odbor na vsa kulturna in prosvetna društva, da ga podpirajo z vso vneto pri tem rodoljubnem delu. Vsako društvo naj priredi vsaj eno predavanje o Aškercu ali kako drugo prireditev v korist fondu za obnovo Aškerčeve rojstne hiše.

Odbor bo tudi razposlal nabiralne pole raznim društvom in rodoljubom, da zbirajo prispevke v ta namen. Nadejamo se, da se bodo vsi radevolje odzvali temu pozivu.

Denarni prispevki naj se pošiljajo na naslov: »Aškerčev dom, Laško«, drugi dopisli pa na naslov: »Odbor za obnovo Aškerčeve rojstne hiše v Rimskih toplicah«.

Končno pripominjamo, da je ta odbor popolnoma neodvisen od odbora za Aškerčev spomenik v Ljubljani.

Rimske toplice, dne 10. junija 1923.

Odbor za obnovo Aškerčeve rojstne hiše v Rimskih toplicah.

Tajnik: Dwofak Karol, progovni mojster. Predsednik: Mejak Rudolf, postajni načelnik.

Podpredsednik: Trop Franjo, župnik.

Prosveta.

pr »Naš dom« junij 1923, št. 6. Na uvodnem mesu izreka »Naš dom« čestitke jubilaru knezoškofu ljubljanskemu dr. A. B. Jegliču, dobrotniku slovenske mladine. — Oddelek o državnostanju prinaša jednat opis Jugoslavije izpod peresa g. prof. dr. V. Sarabona. Članek o Jugoslaviji je tako zanimiv, da lahko štejemo junijev število »Našega doma« med najboljša, kar jih je dosedaj izšlo. Bogomira je posvetila lepo pesem: Junjski rožam. Sledi članek »Politično življenje Slovencev od 1797 do 1848«. Tugomer Samov nadaljuje povest »Tarzicij«. »Pod vaško lipo« je poročilo o mladeniškem shodu v Celju in pismo vojaka Orla iz Črnegore. Dekleta se pridno oglašajo v Dekliškem vrtcu. Društveni glasnik vsebuje oceno knjige: Gospodarska geografija, ki jo je spisal sotrudnik Našega doma dr. V. Sarabon. Knjiga bo izvrstno služila predvsem voditeljem in predavateljem naših izobraževalnih društev. »Naš dom« bi moral imeti naročen vsak slovenski fant in vsako slovensko dekle. — Uprava je v Celju, hotel »Beli volc«.

pr Pevsko društvo ljubljanski zvon v Ljubljani ima v zalogi litografirane partituro F. Ada-

mišvega moškega zbora »Je pa davi slanca palac (izza časa skladateljevega bivanja v ruskem ujetništvu) in E. Adamičev popularni solospjev »Nocoj je pa lep večer« v priredbi pevovodje O. Molla za moški zbor. Pesmič ste lahki in primerni tudi za manj izurjen zbor. — Narodno se pri pevskem društvu ljubljanski zvon, Narodni dom I. desno, Ljubljana.

Raznoterosti.

r Anglo-Chatolic. Južnoangleška dežela se je že davno nagibala h katolicizmu. Današnji dan je ta pojav na Angleškem opaziti vsepovsod, nagibanje v katoliško cerkev znatno narašča. Pred desetimi leti se je družina srednjega stanu ponašala, če je bila katoliška; to je pomenilo nekakšno aristokracijo. Prestop h katolicizmu se pa ne vrši mahoma, ima svojo prehodno postajo, to so tako zvanj Anglo-Chatolics. To so Anglikani, ali njih cerkev jim ne zadoštuje, obiskujejo katoliške cerkve, zlasti pa vplivajo na anglikanske cerkve, ki so se v zadnjem času nesporno spremenile. Prejšnja »low church« se je razlikovala »high church« po svoji preprostosti, dandanes pa so cerkve anglo-katoličanov vedno bolj podobne katoliškim in sicer tako glede opreme kakor tudi glede obredov. Tako se polagoma pretvarjajo v katoliške cerkve in njih obiskovalci v katoličane. Anglo-katolicizem je vidno prehodni stadij, ki se mora vsekako izliti v silni preliv h katoličanstvu. Pred dvajsetimi leti bi bil komaj mogoč ofiციენ obisk angleškega kralja, poglavarja anglikanske cerkve pri papežu. Letos je brez razburjenja obiskal angleški kralj s kraljico papeža in z ozirom na kraljevo popularnost v Angležih ne bo ostal ta moment brez vpliva na uspeh katoličanstva na Angleškem. Katoličanstvo ima danes brez ugovora misel za sebe, dandanes, ko človeka napolnje glad po boljšem svetu, po duševni avtoriteti, ko so nas vse posvetne avtoritete tako sramotno goljufale. To je oddih duše, ki hoče ven iz morja bede in revne nepopolnosti. Tej želji ne ustrezajo reformirane cerkve s svojim suhoparnim nacionalizmom in zato je beg h katoličanstvu opaziti širom zemlje in ne samo na Angleškem.

r Na Angleškem ne bo omoženih učiteljic, Angleški sodnik Eve je izrekel razsodbo v pravdi, ki jo je imelo 58 omoženih učiteljic proti svoji odslovitvi iz šolske službe. Mestni svet v Welsu, ki je odpustil učiteljice, ki so stopile v zakon, je bil k temu ukrepu upravičen zato, ker povzroči več škode, ako se poveča število nezaposlenih mož, kakor če se odslovijo omožene učiteljice. K temu razsodku je prišlo sodišče, ne da bi bilo prekoračilo zakonite meje, zakaj izreklo je sodbu v javnem interesu. Vsekako se bode ta precedenčni slučaj ponovil še v mnogem angleškem mestu.

r Strah pred bljuvanjem Vezuva. Neapoljski ognjenik Vezuv kaže zadnji čas zopet znatno delavnost. Srednje žrelo se je razpočilo in sesedlo. Nalo se je odprlo novo stransko žrelo, ki ima 8 m v premeru. Iz tega neprestano bruha lava, ravno tako iz drugega manjšega žrela. V bližnjih krajih so bili močni potresni sunki. Prebivalstva je prestrašeno. Vendar izjavlja prof. Malladra, član vezuvske opazovalnice, da je sedanje delovanje ognjenika čisto reden pojav in da se ni bati kakšne katastrofe.

r 70.000 ljudi zaradi povodnj brez strehe. Zbog silnega deževja je udarila Volga čez bregove ter zalila celo vrsto občin tatarske republike. Nad 70.000 ljudi je izgubilo vse svoje imetje, a 400 ljudi je našlo smrt v valovih razdivjane reke Volge. Na rešitev živine še misliti ni bilo. Umevno je samo ob sebi, da je povodenj uničila ves pomladanji in poletni pridelek. Tudi več tvornic je porušeni. Škoda je ogromna, neprecenljiva.

r Maršalska palica Nikolaja Nikolajeviča najdena. V petrograjski katedrali, v enem stebur glavnega oltarja je bila zazidana maršalska palica, ki tehta 4 funte in je narejena iz cekinovega zlata s 110 velikimi briljanti in smaragdi. Najdena je bila nedavno tega. Palica je ovita z zlatimi palmovimi in hrastovimi vejicami. Njeno vrednost cenijo na 4 milijone zlatih rubljev. Najvišji upravitelj rečene katedrale Bobrovski je bil aretiran, ker je bil osumljen, da je hotel to dragocenost prikriti pred konfiskacijo sovjetskih oblasti. Kakor piše »Ost-Express«, se je pri preiskavi dognalo, da gre tu za maršalsko palico, ki jo je podaril car Aleksander II. bratu Nikolaju Nikolajeviču ob priliki njegovega imenovanja za maršala l. 1878. Palica je bila prej spojena po električni napeljavi z vojašnicami Semenovskimi, da bi bila tamkajšnja straža alarmirana, ako bi poizkušali tatovati palico ukrasti.

r Perzijski šah in špargelj. Ko je bil prišel perzijski šah Nasredin prvi pot v Evropo, se je pomudil nekoliko dni tudi v Londonu. Pri tej priliki ga je povabil princ Valeski, poznejši kralj Eduard VII. v goste, katerim so prišli med drugim na mizo tudi špargeljni ali belušji šah pa, ki došlej belušev še ni okusil, je debelo gledal tolika stebila, ker ni vedel, kako bi se spravil nanja. A končno se je odločil, vzel

špargelj v roke, mu odgriznil glavico, a ostane je zagnal na tla, v silno strmenje vse družbe. Princ Valeski je pa ostal miren in hoteč vzdržati situacijo in zlasti dragega gosta »kriti«, je začel še sam tako delati. Zdej je morala cela družba posnemati prinčev zgled. Lahko si mislimo, kako osuplo so gledali strežaji, ko je vse omizje uživalo šparglje na tak način, da so leteli ostanki belušev kar preko glav visokih gostov vse križem po tleh.

Poravnajte naročnino!

Narodno gledališče.

DRAMA.

Nedelja, 17. junija: KAR HOČETE. — Izven. Ponedeljek, 18. junija: 2 X 2 = 5. — Red C. Torek, 19. junija: 2 X 2 = 5. — Red E.

OPERA.

Nedelja, 17. junija: GORENJSKI SLAVCEK. V. Franja poje g. Banovec. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Izven. Ponedeljek, 18. junija: LUIZA. — Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Red D.

Turistika in sport.

Malnerjeva koča na Črni prsti otvorjena. Slovanško društvo naznanja, da se je Malnerjeva koča na Črni prsti otvorila.

Motoklub »Slovenijec«, naše najmlajše športno društvo, priredi v nedeljo, dne 17. t. m. svojo prvo prireditev in sicer regularitno tekmo na 112 km dolgi progi Ljubljana-Planina-Cerknica-Novavas-Vel. Lašče-Turjak-Ljubljana. Pri tej tekmi se stavi na vozilo in vozača ostre pogoje. Brzina, s katero mora vozač po vsej progi enakomerno voziti, je minimalna. Tajne kontrole bodo zaznavale vsako prehitro ali prepočasno voženo minuto, kar šteje vsakemu tekmeču eno slabo točko. Vozila so razdeljena v kategorije po cilindrični vsebini in bo zmagovalce tisti, ki na vsej progi vdobi najmanj kazenskih točk. Odhod tekmovalcev je na Tržaški cesti pri km 2,5 ob 9. zjutraj. V Novivasi triurni obilnatni odmor in glavni cilj na Dolenski cesti pri km 3, kamor dosepejo tekmovalci med 4. in 5. uro popoldne. Prijatelji vedno bolj se razvijajočega motoklistiškega športa se vabijo k startu in cilju. Po prihodu vseh tekmecev na cilj, skupna vožnja na prijateljski sestanek v hotel »Tivolice«.

Podružnica SPD. v Kranjski gori priredi ob priliki praznovanja 20 letnice svojega obstoja pri svoji koči na Gozdu pod Vršičem dne 8. julija 1923 veselico z nastopnim sporedom: 1. ob 8. uri sprejem gostov na kolodvoru v Kranjski gori, 2. odhod h koč, 3. ob 11. uri služba božja s petjem in godbo, 4. nagovori, 5. ob 14. uri planinska tombola, 6. prosta zabava. Koča na Gozdu, ki stoji ob lepi državni cesti čez Vršič na Bovec 1340 m visoko, je oddaljena od Kranjske gore le dve uri ter je dohod vrstni in obstojajo le iz turistovskih in lovskih potk njej po lepi romantični dolini Velike Pišence tudi neturistom brez vsake kakršnekoli nevarnosti mogoč. Kdor se hoče navžiti zdravega planinskega zraka brez vsakega truda in biti enkrat odkrito vesel, naj ne zamudi lepe prilike. — Godba 40 moč iz Jesenic je zagotovljena in sodeluje mešan pevski zbor iz Kranjske gore. Dobitki tombole so raznovrstni in obstojajo le iz turistovskih in lovskih treščin. Srečka po 3 Din. — Zatorej v nedeljo dne 8. julija letos vsi h koč na Gozdu pod Vršičem! — Zveza z vlaki: odhod iz Ljubljane z jutranjim turistovskim vlakom ob 4. uri 40 min., prihod v Kranjsko goro ob nekako 8. uri — odhod iz Kranjske gore ob 20. uri 23 min. ter zveza iz Jesenic z Ljubljano. — V slučaju slabega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo.

Razvrstitve startov k »driku« Novo mesto dne 8. julija 1923: Kolesarski klub »Danica« na Ježicah, start v Ljubljani pri km 70 ob 7. uri; »Primorjec« v Ljubljani, start v Ljubljani pri km 70 ob 7.20; »Zvezda« v Ljubljani, start v Ljubljani pri km 70 ob 7.30; »Ilirija« v Ljubljani, start v Ljubljani pri km 70 ob 7.45; »Moto-klub« »Slovenijec« v Ljubljani, start v Ljubljani pri km 70 ob 7.40; kolesarski klub »Sočanec«, start v Sočanju pri km 120 ob 6.30; »Celjec«, start v Celju pri km 94 ob 6.30; »Hrastje-Motac« start v Mariboru pri km 158 ob 5.30; »Perunc« v Mariboru, start v Mariboru pri km 158 ob 5.35; »Edelweiss« v Mariboru, start v Mariboru pri km 158 ob 5.40; »Delavski kolesarski klub« v Mariboru, start v Mariboru pri km 158 ob 5.45; kolesarski klub »št. Jerneje«, start v št. Jerneju pri km 17 ob 7.45; »Novo mesto«, start v Novem mestu pri km 10 ob 8.50; »Sokoje« u Bjelovaru, start v Zagrebu pri km 78 ob 7.25; »Zvezdne« u Karlovcu, start v Karlovcu pri km 64 ob 7.30; »Oraoc« u Zagrebu, start v Zagrebu pri km 73 ob 7.35; »Grafikac« (sekcija) u Zagrebu, start v Za-

grebu pri km 78 ob 7.40; »Gardjanski športni klub« (sekcija) u Zagrebu, start v Zagrebu pri km 78 ob 7.45; Kotorški klub »Sokoje« u Zagrebu, start v Zagrebu pri km 78 ob 7.50; Hrvatski klub motoklistista u Zagrebu, start v Zagrebu pri km 78 ob 8. uri. — Cilj za vse klube v drevedoru na Ljubljanski cesti z godbo. — Skupni maserski lokal v gostilni Ferlič poleg cilja. — Vsi starterji imajo uravnati ure točno po železniškem času. Vsak klub ima startati točno ob določeni uri. Klubi, kateri priredijo kvaliteto vožnje, skupinsko vožnjo ali zlet, se imajo takoj javiti podpisnemu odboru. Istotako naj podpisnemu odboru javi vsak klub način vožnje (prvenstvena dirka, otvorilna dirka, kvaliteta vožnja, skupinska vožnja, zlet). — Zaradi obeda naj javi vsak klub število udeležbe (dirkačev, izletnikov naravnost na podpisani klub, Skupni javi ob pol 1. uri. — Vsak klub naj po dopisnicah javi približni čas orožnim postajam, katere med dirko pasira. — Odbor.

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Potrebuješ dobrodejno in okrepčujoče mazilo?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Ali te muči glavobol? — Zobobol? — Trganje?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Ali želiš najboljše za negovanje zob, kože, glave?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Ali želiš dobro domače in kosmetično sredstvo?

Uporabljaj Eliza-Fluid!

Fellerjev pravi Eliza-Fluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljsega delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi ti rečeš

To je najboljše kar sem kedaj okušal!

Zahtevaj Elizafluid v vseh tozadevnih poslovalnicah, vendar pazite! Iste samo pravi Eliza-

fluid lekarnarja Feller. Ako naročiš naravnost stane z omotom in poštnino če sedenar pošlje naprej ali po povzetju 3 dvojn. ali 1 špeciáln. steki. 24 Din 12 " " 4 " " 84 " 2 " " 8 " " 146 " 36 " " 12 " " 208 "

Kot prinet: Eliza-obliž zoper kurja očesa 2 Din in 3 Din; Eliza-mentolni črtniki 4 Din; Eliza-švedske kapljice za žolodec 10 Din; Eliza zagorski pral sok proti kašlju 9 Din; Eliza-ribje olje 20 Din; Eliza-voda za usta 12 Din; Eliza-kolonska voda 15 Din; Eliza-šumski miris za sobo 15 Din; Glycerin 4 Din in 15 Din; Lysol, Lysoform 12 Din; Kineški čaj ob 1 Din dalje; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica 13 Din; Eliza-mrčesni prašek 7 Din; strup za podgane in miši 7 Din Za razno se o mot in poštnina računata posebej. Na te cene se računa sedaj 5% doplačila.

Pisma je natančno nasloviti na: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elizatr 134, Hrvatsko.

Izurjena kuharica

ISČE MESTA pri starejšem samskem gozpodu. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 3657.

SPREJMEM dobro, samostojno

kuharico

Pogoj: pridna, pošena, točna; starost od 23 do 35 let. — JOSIP PETELINC, Sv. Petra nasip šte. 7. 3515

Na večji žagi s polnofarmenikom na Gorenjskem DOBE MESTO

obratovodja popolnoma samost. vešč tudi vseh popravil, 4 žagarji za samice. Rellekdalje tiram le na popolnoma samostojne, dobro izvežbane moči, večše vseh popravil. — Ponudbe pod »ZAGA 3412« na upravo »Slovenca«.

Agilne akviziterje

za Ljubljano, Maribor in Celje ISČE domača zavarovalna družba. Visoka provizija ev. stalna plača. Prijava na upravo lista pod »AGILNI AKVIZITERJI«.

Primerne službe išče

4letni URADNIK s sodno, finančno in notarsko ter odvetniško prakso. — Cenjene ponudbe pod »Praktičen« na upravnistvo.

Uradnik zmožen vseh pisarn. del, strojepisja, dopisja, knjigovodstva, in upravnih poslov, ISČE SLUŽBE proti zmerni mesečni plači. Najraje gre na deželo, vendar mesta niso izključena. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod naslovom: »Gorenjec« 16 — 3576.

Provizijskega potnika

za kemične in farmacijske proizvode, izvežbanega v tej stroki, ISČEM. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 3572.

Zanesljivo žensko

starejšo, ISČEM k otroku. — Vpraša set IVAN SIMENC, Ljubljana, Gradišče 12, vrtar, 3605

Nosite Palma kaučuk pete in kaučuk podplate. Znižana cena!

Več dobrih pleskarskih pomočnikov

SPREJME po dobri plači
Josip JUG, Ljubljana,
Rimska cesta šte. 16.

PRODAM
enonadstropno HIŠO
z lepim vrtnom, v Ljubljani. — Naslov po-
ve uprava »Slovenca« pod šte. 3599.

Za žaganje drv

z motorjem, po najnižji ceni in ob točni
posrežbi, se priporoča M. PUCHAR. —
Naročila sprejema g. Puchar, na stojnici
pri Zmajevega mostu, in Poljanski nasip
šte. 22, I. nadst. 3600

KUPIMO dobro ohranjeno
STRUŽNICO
event. tudi novo. — Ponudbe na: I. jug.
tvornico rincev in ključic v Stražišču pri
Kranju. 3584

NAPRODAJ STA

dve novi tračni žagi
(BANDSÄGE), premér 70 cm. na elektr.
pogon, težki okrog 650 kg, po zelo ugodni
ceni. Zavedna vprašanja sprejema uprava
»Slovenca« pod šifro: »Tračna žaga 3644«.

Starejša samostojna gospa ISČE
prazno ali meblovano sobo
čo mogoče s kuhinjo, kjerkoli na deželi. —
Ponudbe na g. Iva Müller, Vidovdanska c. 3

TRGOVSKI LOKAL

priljubljen za špecerijo ali delikateso, vzamem
v najem, ali odkupim z inventarjem.
Event. vzamem hišnega lastnika v kompanijo.
— Ponudbe pod »LOKAL 5000-3654«
na upravo »Slovenca«.

Dražba lova.

Dne 26. junija ob 11. uri dopoldne se
vrši pri okrajnem sodišču v Kranjski gori,
soba šte. 2, dražba zasebnega lo-
va, ležečega v podobni Gozd, za dobo
3 let. Revir leži v Julijskih Alpah in meri
161 ha, 52 a, 60 m². Pogoji se lahko upo-
sledajo v sodni pisarni. 3647

Gostilničarji, pozor!

Večjo množino izvrstnega LJUTO-
: MERSKEGA in HALOSKEGA :-
vina letnik 1922 od 18 do 24 K, in
stare, letnik 1921, od 32 do
40 K za liter, TAKOJ PRODA
GJURO VALJAK, »Grajska klet«,
Maribor. 3643

Stanovanje

z 2 sobami, kuhinjo in pritlikinami, v
novi ali stari zgradbi, event. z name-
ščenjem, ISČE mlad zakonski par brez
otrok s 15. septembrom t. l. — Ponud-
be pod »INOZEMEC 20« na Aloma
Company, anonimna družba, Ljubljana,
Kongresni trg šte. 3. 3642

Glavovir dobro ohranjen, prodam
za 6000 dinarjev. — Naslov pove upravnitvo lista
»Slovenec« pod šte. 3539.

SVARILO.

Podpisana opozarjava vse nama že
precej znane obrtkovalce — in to zlasti
one iz Radovljice, ki razširjajo ne-
utemeljene in lažnjive govornice —, da
bova proti njim odslej brez izjeme
kar najstrožje sodnijsko postopala.
Vsak pometaj pred svojim pragom!
Radovljica, 14. junija 1923.

Anica in Mirko Šimnic.

KOLESA najboljša,

PNEUMATIKO in vse dele koles nudi
po original. cenah zastopstvo tvrdke
J. Gorec M. R. PLEVEL, Preska
pri Medvodah. 3497

Trgov. lokal v Celju

s prostornim skladiščem, kletmi itd., pri-
praven za vsako trgovino ozir. podjetje
ali pisarno, sredi mesta, v prometni ulici,
z inventarjem in blagom, ali brez istega,
je ODDATI za stalno takoj pod ugodni-
mi pogoji. — Pojasnila daje in pogoje se
izve v Informacijski pisarni »KOMPAS«
v Celju, Aleksandrova ulica šte. 4.

NAPRODAJ VEČJI

industrijski objekt

za izdelovanje kovinskih predmetov z
vodno močjo, stalno, 24 HP, na dve vodni
kolesi z vsemi poslopi in vsem zraven
prilagoditvenim inventarjem (stroji), 5 minut
od železn. postaje, po zelo ugodni ceni.
Delavske moči po nizkih cenah na razpo-
lago. Naslov pove uprava lista. 3646

PRODAM

veliko posestvo

velik GOZD, NJIVE, lepa, močno zidana
HISA, vse zasejano, vinograd, sadovnjak,
vse ob glavni cesti. Cena 60.000 Din. —
BARBARA PAAR, Gornji Lakenc št. 35,
p. Mokronog. 3655

**Kumno, janež, rdečo de-
teljo, semensko ajdo,
lipovo cvetje, suhe gobe**
itd. plačuje najbolje SEVER in KOMP.,
Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 3632

Kupodaja košnje.

Danes, 17. t. m. ob 5. uri popoldne na
Dunajski cesti pri Pekovskem (Tavčar-
jevem) križu PROSTVOLJNA JAV-
NA DRAŽBA KOŠNJE. 3649

Vilo ali boljše kmečko hišo

z nekaj orali zemlje, travnika in gozda,
KUPIM. — Ponudbe na: V. SIRSE, Jese-
nice ob Savi, Dolenjsko. 3612

Prodaj: fino kompletno JEDILNI-
CO, ZOFO, več FOTE-
LJEV, razno drugo pohištvo, LINOLEJ-
PREPROGA, dva LESTENCA in večjo
množino nemških KNJIG. — Kje, pove
uprava »Slovenca« pod šte. 3653.

PILE in RASPE

izvrstno nasekuje
IVAN FIGAR
pilarski mojster
Hrenova ulica 19
Ljubljana

OLEUM d. z o. z.

Ljubljana
je preselila svojo pisarno
Pred škofijo št. 1.
(vis à vis magistrata)

Šentjanški PREMOG

se dobi po ugodnih cenah vsako mno-
žino. — Prodajni urad šent-
janškega premogokopa,
Ljubljana, Krekov trg 10.

POZORI!

Več otroških vozičkov, koles
z gumo, po ceni naprodaj že od 250 Din.
Ljubljana, Zvonarska ulica št. 1.

AVTOMOBILE

TOVORNE
OSEBNE
RABLJENE
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. B.

Mehak LES

rezan in tesan vseh mer, hrastovino in
bukovino, DRVA IN OGLJE, kupim.
Ponudbe z zadnjo ceno pod »Persoglio«
na upravo »Slovenca«. 3575

Zelo dobro vpeljana

izdelovalnica kreditov

v prometnem mestu Slovenije, ta-
koj prav poceni naprodaj. — Po-
nudbe na: NABERGOJ, Maribor,
Gosposka ulica šte. 36. 3548

NAPRODAJ JE

TRAČNA ŽAGA

(Bandsäge) 700 mm rolne. — ALFRED
AMANN, Tržič. 3032

PRODAM MALO

— parcelo —
na zelo lepem kraju. Cena primerna. —
Kje, povedo v ZELENJI JAMI šte. 157.

MARTIN ŽURAN

SOBNI SLIKAR,

LJUBLJANA, Mestni trg šte. 12,
se priporoča slavnemu občinstvu za vsa
v to stroko spadajoča dela. — Izvršitev
točna, cene zmerne. 3272

Otroški vozički več vrst, DVO-
KOLESA raznih
modelov, najnovejši motorčki amerik. tipa
»Evans«. Velika zaloga pneumatike in de-
ov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa
popravila, emajliranje in poniklanje. —
»Tribuna« F. B. L., tovarna dvoko-
les in otroških vozičkov.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4. 2661

Delnice trboveljske pre- mogokopne družbe kupim

— Takojšnje ponudbe prosim na naslov:
CIRIL LENDOVSEK, tajnik okr. hranil-
nice, Škofja Loka. 3621

Kupim harmonij

dobro ohranjen, za malo cerkev. — Po-
nudbe na upravnitvo »Slovenca« pod:
»HARMONIJA 3604«.

Naprodaj vinograd na Stajer-
skem pri
Brežicah v izmeri 1 orala, v lepem kraju
in na solnični legi, po nizki ceni. Več pove
F. KOSMAC, Mali Mengeš, okr. Kamnik.

Posestvo

gosposka hiša, gospodar. poslojpe, kom-
pletna kmetija, 4-5 oralov, rodovitno, po-
sejano, veliki travniki tik ceste, vel. pro-
stori, lepi vrtni, DAM po primerni ceni ta-
koj v NAJEM. — S. LEBIC, DOBRNA
pri CELJU. 3582

TRGOVCI!

GOSTILNICARJI!

Enkrat poskusite naročiti garantirano sladke

plemenite rože paprike

v juta-vrečicah po 5, 10, 15, 20 kg za ceno 60 Din za 1 kg.
Razpošilja po pošti po povzetju takoj
G. P. Prodanovič, paprika-eksport,
Novi Sad, Vojvodina.

Hamburg-Amerika linija in United-American Lines Inc.

Glavna

Simon Kmetec, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 20.

Sprejema potnike v južno in severno
Ameriko. Izdaja točna polasnila in
pročaja vozne liste.

Odhod iz Ljubljane vsak teden.

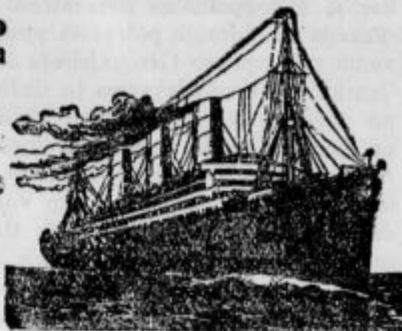
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

I. G. Drašković, Zagreb

»B« cesta pri državnem kolodvoru

Podružnice:

BEOGRAD: Balkanska ulica 25.
SUŠAK: Jovo Gj. Ivošević, Karolinska cesta 160.
SPLIT: Ante Bučić, Bionkcljanova obala 13.
GRUŽ: Ivo Lovričević.
BITOLJ: Gjorgje J. Dimitrijevič & Komp., Bulvard Kralja
Aleksandra 187.
VEL. BEČKEREK: Dušan Lj. Mihajlovič, Trg Kralja Petra 4.
Potnike spremlja do Hamburga družbeni uradnik.

Koncesionirano podjetje za elektrotehniko STEGU IN DRUGI

kom. družba za strojno in električno industrijo.

Pisarna: Ljubljana, palača Ljublj. kred. banke, Dunajska cesta 1b III. nadst.
Delavnica: VIČ, Glinca 5.

Gradl. električne centrale in električne naprave za luč in moč. Izvršajo vse električne inšta-
lacije, dobavljajo vsi električni materijal, generatorje, elektromotorje, transformatorje.

Priložnostni nakup!

že nad 20 let obstoječe, bogato založene TRGOVINE Z GLASBILI (v vred-
nosti 60.000 dinarjev) PRODAM ZA POLOVIČNO CENO. — S. KMETEC,
Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 26. 3379

Lastne hladilne naprave.

Lastna prodajna mesta v naj-
večjih tržiščih inozemstva.

Ustreljeno divjačino

srne, divje koze, divje prašiče, zajce, fazane, jerebice, klju-
nače, divje race

kupuje vsak čas in vsako množino po naj-
višjih cenah od oddajnih postaj 2180

E. VAJDA, veletrgovina z divjačino,

ČAKOVEC, Medjimurje, Jugoslavija.

Telefon interurb. šte. 59, 4, 3. — Brzjaviti: VAJDA, Čakovec.
Večje love prevzamemo potom naših organov od lovišč.

— Soliden in točen obračun.

Prostor za delavnico

v mestu v približni velikosti 120 m². ISČEM. — Ponudbe na upravo
lista pod šifro »DELAVNICA 3592«.

Objava.

Čast nam je obvestiti slavno občinstvo, da smo uredili
v naši tovarni posebni oddelek za

lesorezbarijo in strugarstvo.

Izdelujemo vseh vrst držala za zvonove, podložne de-
ščice, držala za vsako industrijo, kakor tudi vse fasonirane
predmete za mizarje in industrijo, lesene svečnike, strugane
in rezane. Preskrbljeni smo z vsemi najmoderne šimi stroji
ter smo v stanju vsako naročilo brzo in kulantno izvesti.
Obenem priporočamo naše bogato preskrbljeno skladišče
električnih lestenecov, nočnih svetilk in vseh ostalih elek-
trotehniških potrebščin. Lastni izdelek električnih baterij
in žepnih svetilk.

Ivan Paspas i sinovi

Poslovnica: **Zagreb** Tovarna:
Bogovičeva ul. 9. Gunduličeva ul. 41.
Int. telef. 8-99. Telefon 7-25

V globoki žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical k Sebi našo dobro, ljubljeno soprogo, mamo, gospo

Marijo Jeran roj. Burgar

soprogo posestnika in gostilničarja

ki je danes dopoldne v 33. letu svoje starosti, previdena s tolažili svete vere, po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspala.

Pogreb bo v ponedeljek, 18. junija, ob 9. uri dop. iz hiše žalosti, Beričevo št. 23, na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Dolu, Pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Beričevo, dne 16. junija 1923.

MATIJA JERAN, soprogo. MICI, URŠKA, KATICA, hčerke.

UGODNA PRILIKA!

Gostilna in mesarija naprodaj

Krasni in veliki gostilniški prostori, z vsem inventarjem, posodo, steklenino, sodi, vinsko zalogo, žganje, likerji, 1 izboren konj, več voz, sani itd., na najpomembnejši točki v industrijskem kraju, se radi družinskih razmer TAKOJ PRODA. — Cena 350.000 dinarjev. — Plačilni pogoji najugodnejši. — Naslov pove uprava lista. — Koncesija zasigurno. — Za izborno eksistenco se garantira.

MEDJIMURSKI KONJI!

Polteški in čisto težki konji ter kobile za vprego in odgoj za gospodarstva in tovarne stoje stalno za prodajo pod najkulantnejšimi pogoji pri

E. VAJDA

veletrgovina s konji

ČAKOVEC, MEDJIMURJE, JUGOSLAVIJA.

Brzjavlj: Vajda Cakovec

Telef. Interurb. 59, 4

Kompleten kino - inventar

z kompl. GAUMOND-aparatom, 4 PHS benzinagregatom z dinamom brez magneta in vergazerja, pianino, 2 električni peči, nad 200 bukovih zaklopnih stolov etc. etc.

se proda na javni dražbi

dne 19. junija ob 11. uri v skladišču Javnega skladišča in prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje (carinarna). — Izklicna cena je 45.000 dinarjev.

Tvrdba M. Bartl

se je preselila iz Židovske ulice 5 v Stritarjevo ulico 2

(v prejšnje prostore Ljublj. Kredit. banke:) ter se priporoča p. n. občinstvu za nadaljno naklonjenost.

Ako še niste, pošljite naročnino!

Naznanilo.

Cenjenemu občinstvu si dovoljujem uljudno naznaniti, da sem

PREVZEL PEKARNO

od gosp. Ivana Jakin-a, Dunajska cesta 5

ter začnem izvrševati obrt odnosno prodajati pekarske izdelke

dne 18. junija t. l.

Pripravljaj bodem tudi najfinejše pecivo in se povsem potrudil, da cenj. občinstvo zadovoljim z vedno svežim blagom, ter se osobito najtopleje priporočam dosedanjim odjemalcem za nadaljno naklonjenost, katerim zagotavljam že vnaprej točno in najsolidnejšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Presker
pekovski mojster

Bukove hlode in testone

lepo zdravo blago, KUPI v vsaki množini

Tovarna stolov in lesnih izdelkov

LJUBLJANA — SODNA ULICA 11.

Jajca kupuje

po najvišjih cenah in plača proti oddajnemu pod oddajnih postaj iridna brez odteglaja

E. Vajda, izvoznik jajec, Čakovec,

Medjimurje, Jugoslavija.

Brzjavke: Vajda Cakovec. — Telefon Interurb. šte. 59, 4 in 3.

Godbeniki

dobre moči, s daljšo prakso za prvo in drugo vijolino, celo, bas, glasovir in harmonij se sprejmejo s 1. avgustom pri večjem, modernem podjetju v Ljubljani. Pismene ponudbe s navedbo dosedanjega delovanja in stalnim naslovom na upravo lista pod šifro „glasba 3516“.

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Hotel: ALEKSANDROV DOM

Divna lega

Tri minute od vrelcev

Otvoritev sredi junija!

Prvovrstna francoska in dunajska kuhinja
Karlovevarška dietna kuhinja

Casino de étrangers

Prednaznanila na sobe pri ravnateljstvu hotela
Brzjavke: Interhotel

Fran Ravnikar, Ljubljana, Linhartova ul. 25.

Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.

Telefon šte. 415.

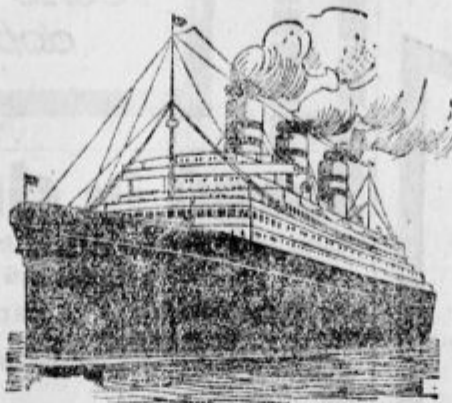
Pošt. ček. zavod šte. 11.428

Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, vrtnih utic, balkonov, verand, stopnic, vrat, oken, mrežaste nosilnice za industrijske stavbe, za večje razpetine od 12 do 40 m, po mojem sistemu.

HOLLAND - AMERIKA LINIJA

Zagreb-Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretninama d. d. Zagreb.

Odprava potnikov I., II. III. razreda za Severno Ameriko in Kanado z ogromnimi, najmodernejšimi brzovoznimi parobrodi. Potovanje po odprtem morju 6 do 7 dni. Najugodnejša, sigurna in brza vožnja. Izvrstna kuhinja. Vsak teden jeden parobrod. Potniki tretjega razreda imajo posebne kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:

Holland-Amerika Linija
Zagreb, Zrinjski trg šte. 7.

Albina Bogataj

izdelovalnica perila, Židovska ulica šte. 1, II. nadstr. izdeluje vsakovrstno perilo za dame in gospode po nizkih cenah ter prezema naročila oprem za neveste. — Strojno všivanje motivov in čipk. — SRAJCE za gospode po meri. 2485

Zajamčeno popravljene Lokomobile

točno iz skladišč Zagreb in Ljubljana

Wolf-Lanz

vsake velikosti. Stabilne in vozeče lokomobile Lokomobilni kotli Enoletno tvorniško jamstvo

Prvorazredno generalno popravljene Popolnoma preizkušene Kurljive z vsakim gorivom

Braća Fischer

d. d. ZAGREB Pantovčak 5

Jetika!

DR. PECNIK ordinira za pljučne bolezni vsak torek in petek v Sv. Jurju ob J. Ž. v Slatini pa za notranje bolezni. — Citajte njegove 3 knjige o jetikil 3378

Vsakovrstni vozovi

se izdelujejo, kakor so tudi stalno v zalogi pri MARTIN MALI, sedlarstvo in lihanje avtomobilov, Domžale. Sprejemajo se vozovi tudi v zameno in popravilo. Solidno delo! Cene zmernel Združeni obrtniki: Ložar, Dragomelj, Mali, Kožar, Domžale. 1971

Pristni, naravni

malinčev sok

s sladkorjem vkuhan po 21 Din za kg nudi lekarna dr. G. PICCOLI Ljubljana, Dunajska cesta.

„ZETA“

Tovarna Nabrane, Sombor, Bačka Izdelovanje kemičnih in farmacijskih proizvodov po najnižjih dnevnih cenah. Glavni zastopnik za Slovenijo ter Istro Mato Bielič, Ljubljana, Dunajska c. 33. Vzorci in ceniki vedno na razpolago. — Cene konkurenčne. 3571

Banatsko Ia. BLAGO

MOKA, KORUZA Ia. zdrava, koruza defekt za konje, PŠENICA, OVES, pšenične OTROBE, koruzni ZDROB, koruzna moka, otrobe itd. Od 5kg naprej, ter na vreče in na vagon paritet kaka postaja v Sloveniji po najnižji dnevni ceni. Razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta 33 pri «Balkanu». — Garantira se za prvorazredno BANATSKO BLAGO!

Nova kuhinjska oprava,

belo pleskana: Kredenca, miza z dvema predaloma, 2 stoliči, klop, stenska omara, zaboj za premog. — Solidno, moderno izdelano, je NAPRODAJ. Cena 3500 Din. SP. SİSKA, šolska ulica št. 1, pri mizarju J. BAJDE. 3590

Ali ste že preskrbljeni s knjigo

Babilonska uganka?

Dobi se skoraj v vseh knjigarnah. Za isto se iščejo tudi gospodje, ki bi jo proti primernemu honorarju prestavili v angleški, francoski, italijanski in ruski jezik. — Naslov v upravi lista pod šte. 3488.

OTVORITEV TRGOVINE!

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel delikatesno in špicerijsko trgovino od centralne vnočevalnice v Stritarjevi ulici šte. 3, katere izdelke bom še vnaprej prodajal. Trgovino sem prenesel v popolnoma na novo urejene prostore v STRITARJEVO ULICO št. 2 ter jo bom vodil na svoj lasten račun v še večjem obsegu kot dosedaj. Vse cenj. odjemalce zagotavljam, kot dosedanji poslovodja tudi vnaprej najvestnejše postrežbe ter se priporočam z odličnim spoštovanjem

Anton Verbič.

Vam li izpadajo lasje, imate li prhaj ali srbež na glavi? — POSKUSITE TOREJ Z
Dr. DRALER-jevo brezovo vodo.
ZADOVOLJNI BOSTE. B
Glavna zaloga za razprodajalce:
„ISIS“ d.d. Zagreb, Palmotičeva 66.
Oddetek Jurij Draler.

Vsakovrstni okrogli les
KUPUJE vsako množino po najvišjih dnevnik cenah — PARNA ŽAGA
Slograd, prej Peter Keršič, Ljubljana, Spod. šiška.
Zaga tudi les po naročilu na vsakovrstne dimenzije. 3638

AND. JAKIL
tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana.
POLJANSKA CESTA ŠT. 13.
Bogato skladišče moških, ženskih in otroških ČEVLJEV iz telečjega boksa v vseh bojah, govedjega boksa in rjave kravine.
SOLIDNO DELO! 3480 NIZKE CENE!

Različno kopalno
perilo za dame
in gospode!
A. & E. SKABERNE, Ljubljana, Mestni trg 10.

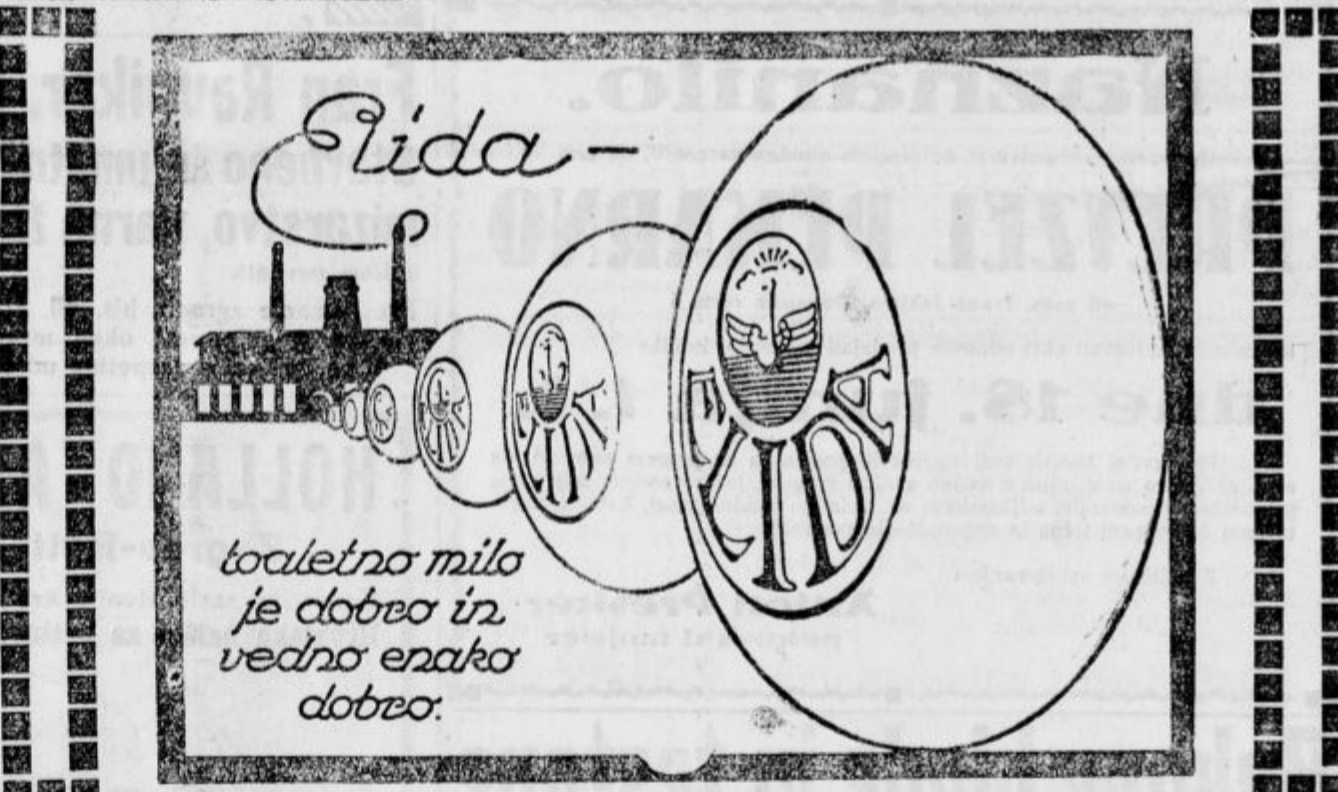
PARNIK
„LEVIATHAN“
Najmodernejši, največji in najbolj luksuzni okeanski parnik
V tej čudoviti ladiji so utelešeni največji izumi znatnosti, vse moči kapitala in uspehi iznajdbe. Nepriemerna udobnost v vseh razredih.
Prvo potovanje v New York 17. julija 1923,
potem 7. 8., 28. 8., 18. 9., 8. 10., 29. 10. itd. vsake 3 tedne iz Southamptona — Cherbourga. Vse podrobnosti pove spodaj stoječi naslov.
Bremen — New York
Direktna zveza s krasnimi ameriškiimi vladnimi parniki. Neprekonsni po udobnosti, čistoči in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!
„George Washington“ „President Fillmore“ „President Harding“
„President Roosevelt“ „America“ „President Arthur“
Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list 214.
Izborna prilika za prevažanje blaga
UNITED STATES LINES
Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Belgrad, Palata Beogradske Zadruga.
Podružnica: Zadruga zveza v Ljubljani.

Združene opekarne d. d. Ljubljana
nudijo v poljubnih množinah
zarezane strešnike
model „A“ in model „D“ (utorni crep), najpriprostejše, najtrpežnejše in najcenejše križe streh sedanjosti, dolge
zidno opeko.
Na željo pošljemo popis in ponudbe. Spretni zastopniki se sprejmejo.

IMPERIAL
PUČEK & CO.
PRILE V HINTZE
PTUJ

SUHE GOBE
ponudite tvrdki
KMET & Co.
Ljubljana, Gosposvejska 18.

Tida
toaletno milo je dobro in vedno enako dobro.

Stegú in drugi koncesionirano podjetje za vodovne inštalacije, parne in vročevodne kurilne naprave, popravilo in postavitve kotlov za visoki pritisk ter parne napeljave. — Lastna delavnica za stavbno in strojno ključavničarstvo na Viču - Glince 5.
pisarna Ljubljana, palača Ljublj. kreditne banke Dunajska cesta 1b, III. nadstropje
Specijalno podjetje za napravo in dobavo modernih žag, transmisij in strojev za obdelavo lesa.

NAZNANILO.
TVRDKA I. Premelč
naznanja svojim cenjenim odjemalcem.
da 15. t. m. posluje v
NOVO urejenih prostorih v Dalmatinovi ulici
(poleg hotela Štrukelj)

Zahtevajte ponudbo.
Papir na debelo. Tvorniške cene.
Specialiteta
OVOJNI PAPIR
(papir za pakovanje) vseh vrst, dalje tiskovni, konceptni pisarniški, risalni papir itd. po TVORNIŠKI CENI vedno v zalogi. GLAVNA ZALOGA
„ABADIE“
cigaretnega papirja
A. LAMPRET
Ljubljana, Krekov trg 10
Telefon 247.

Vila na Bledu
s petimi sobami in pritlikinami, popolnoma opremljena, s čolnom vred, SE PRODA. - Več se izve vsak delavnik od 1.-2. ure v Ljubljani, Askerčeva cesta 15 (dohod iz podaljšane Bleiweisove ceste).

PERILO ZA DOJENČKE
A. & E. SKABERNE LJUBLJANA

IDEAL-ERIKA pisalni stroji najmodernejšega sestava dobavi tvrdka **THE REX Co. LJUBLJANA**
za pisarno in potovanje na mesečne obroke Gradišče 10.
Zahtevajte ponudbe in prospekte.